

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Eveliina Tikkala

VAASAN AMMATTIKORKEAKOU-
LUN KANSAINVÄLISTEN OPISKELI-
JOIDEN TOIMEENTULO

Liiketalous
2018

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Eveliina Tikkala
Opinnäytetyön nimi	Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden toimeentulo
Vuosi	2018
Kieli	suomi
Sivumäärä	61 + 3 liitettä
Ohjaaja	Mikko Ranta

Opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia, miten Vaasan ammattikorkeakoulun kansainväliset opiskelijat tulevat toimeen, käyttävät varojaan ja mitä mieltä he ovat omasta toimeentulostaan. Vuonna 2017 Suomessa otettiin korkeakouluissa käyttöön EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille suunnatut lukukausimaksut. Näiden uusien lukukausimaksujen vuoksi tutkitaan myös sitä, kuinka moni Vaasan ammattikorkeakoulun ulkomaalaisista tutkinto-opiskelijoista maksaa lukukausimaksuja ja saavatko he koululta apurahaa.

Teoriaosuudessa käsitellään ammattikorkeakouluopintoja yleisesti, ulkomaalaisten hakijoiden ja opiskelijoiden asemaa sekä opiskelijoiden yleisimpiä tulolähteitä ja menoja. Työ on toteutettu hyödyntäen kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Tutkimus toteutettiin nettikyselynä ja lomake laadittiin E-Lomake-soveluksen avulla.

Tutkimuksen kohderyhmän suuruudeksi määrittyi 450 henkilöä, joista 8,7 prosenttia eli 39 henkilöä vastasi kyselyyn. Kyselyn avulla saadaan selville kansainvälisten opiskelijoiden tärkeimmät tulolähteet sekä suurimmat menoerät. Keskeisiä tutkimustuloksia vertaillaan German Centre for Higher Education Research and Science Studies vuonna 2018 julkaisemaan Eurostudent VI-tutkimukseen.

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Taloushallinto

ABSTRACT

Author	Eveliina Tikkala
Title	International Students' Income at Vaasa University of Applied Sciences
Year	2018
Language	Finnish
Pages	61 + 3 Appendices
Name of Supervisor	Mikko Ranta

The goal of this thesis was to examine how international students at the Vaasa University of Applied Sciences pay for their studies and living costs, how they use their funds and how they view their financial situation. In 2017 higher education institutions in Finland introduced tuition fees for students who come from outside of EU and EEA. Because of these new tuition fees, it was also examined how many international degree students at Vaasa University of Applied Sciences pay tuition fees and do they receive scholarships from the school.

The theoretical part of this thesis consists studying at a university of applied sciences in general, foreign applicants and students' status and students' most common forms of income and expenses. The method of study in this thesis was quantitative research. Research was conducted as an online survey using e-form software.

The number of recipients of the questionnaire was 450 students out of which 8,7 per cent or 39 students answered the survey. The results of the survey showed the most important forms of income and the major expenses for students. Essential research results will be compared to German Centre for Higher Education Research and Science Studies 2018 published Eurostudent VI research's results.

Keywords income, expenses, international students

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	9
1.1	Tutkimuksen tavoitteet ja rajaukset	9
1.2	Tutkimusmenetelmät ja rakenne	10
1.3	Aiemmat tutkimukset aiheesta	11
2	OPISKELU AMMATTIKORKEAKOULUSSA.....	12
2.1	Yleistä ammattikorkeakouluopiskelusta	12
2.2	Tutkinto-opiskelu	15
2.2.1	Valintakokeet	16
2.2.2	Valintakokeet ulkomailla	17
2.3	Vaihto-opiskelu.....	18
3	ULKOMAALAISET HAKIJAT JA OPISKELIJAT	22
3.1	Lukukausimaksut ja apurahat	23
3.2	Lukukausimaksujen vaikutus hakijamääriin.....	24
3.3	Ulkomaalaisten pankkiasiat Suomessa	25
4	OPISKELIJAN TULOT JA MENOT	28
4.1	Apurahat ja stipendit	28
4.2	Suomessa saatavat tuet.....	29
4.3	Työskentely Suomessa.....	31
4.4	Puolison, vanhempien ja sukulaisten tuki	32
4.5	Opiskelijan menot	32
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	36
5.1	Tutkimusmenetelmä.....	36
5.2	Kyselyn sisältö	37
5.3	Aineiston keräys.....	38

6	TULOSTEN RAPORTOINTI.....	40
6.1	Taustatiedot.....	40
6.2	Vaihto-opiskelijat.....	45
6.3	Tutkinto-opiskelijat.....	46
6.4	Tulot ja menot.....	47
6.5	Mielipiteet.....	51
7	YHTEENVETO	53
7.1	Tulosten vertailu aiempiin tutkimuksiin	54
7.1.1	Vastaajien taustatiedot ja työssäkäynti.....	54
7.1.2	Rahankäyttö ja toimeentulo	55
7.2	Tutkimuksen luotettavuus ja jatkotutkimuskohteet	56
	LÄHTEET.....	58

LIITTEET

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Esimerkki 210 opintopisteen laajuisen ammattikorkeakoulututkinnon rakenteesta (Opintopolku 2018)	14
Kuvio 2. Vuosina 2014-2017 Suomesta vaihtoon lähteneet ja saapuneet opiskelijat	18
Kuvio 3. 2015-2016 Suomesta lähteneet ja saapuneet Erasmus+ -opiskelijat (Erasmus Programme Annual Report 2015; Erasmus Programme Annual Report 2016 2017)	21
Kuvio 4. Korkeakoulujen ulkomaalaiset opiskelijat 2014-2017 (Vipunen 2018)	22
Kuvio 6. Ikä	40
Kuvio 7. Kotimaa	41
Kuvio 10. Opintojen aloitusvuosi	42
Kuvio 11. Opintopisteiden määrä	42
Kuvio 12. Työnteko Suomessa	43
Kuvio 13. Keskimääräinen viikkotyöaika.	44
Kuvio 14. Minkä ohjelman kautta opiskelijavaihto järjestettiin	45
Kuvio 16. Apurahan myöntänyt taho	46
Kuvio 18. Oletko hakenut apurahaa Vaasan ammattikorkeakoululta	47
Kuvio 19. Tulot ja menot	47
Kuvio 20. Vastaajan lainan määrä	50
Kuvio 21. Onko vastaajalla taloudellisia vaikeuksia tällä hetkellä	51
Kuvio 22. Tyytyväisyys taloudelliseen tilanteeseen	52
Taulukko 1. Kevään 2015-2017 ulkomaalaiset hakijat syksyn koulutukseen (Vipunen 2017)	25
Taulukko 2. Korkeakouluopiskelijan opintorahan perusmäärä bruttona (Kela 2018c)	30
Taulukko 3. Lainatakauksen määrä (Kela 2018b)	31
Taulukko 4. Ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien lukuvuosijäsenyyden hinta	35
Taulukko 5. Keskimääräiset tulot euroa kuukaudessa	48

Taulukko 6. Keskimääräiset menot euroa kuukaudessa

LIITELUETTELO**LIITE 1.** Saatekirje**LIITE 2.** Kysely**LIITE 3.** Avoimen kysymyksen vastaukset

1 JOHDANTO

Yhä useammat nuoret lähtevät opiskelemaan ulkomaille kokonaista tutkintoa tai suorittamaan vaihdon osana omaa tutkinto-opintojansa. Suomalaiset opiskelijat ovat tottuneet ilmaisiin opintoihin ja valtiolta saataviin opintotukiin. On erittäin mielenkiintoista tutkia, kuinka toisesta maasta tutkintoansa tai osaa siitä suorittamaan tulleet opiskelijat rahoittavat opintonsa ja miten nämä vertautuvat muiden opiskelijoiden tuloihin.

Hyvin harvassa maassa tutkinto-opiskelu on täysin ilmaista. Ennen vuotta 2017 suomalaisten korkeakoulujen tutkinnot olivat kaikille opiskelijoille ilmaisia. Vuonna 2017 suomalaisissa korkeakouluissa otettiin käyttöön lukukausimaksut EU ja ETA-maiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Aiheesta ja sen vaikutuksista ulkomaalaisiin opiskelijoihin ei ole aiemmin tehty opinnäytetöitä ammattikorkeakoulussa. Aihe on edelleenkin ajankohtainen, sillä tällä hetkellä suomalaisissa korkeakouluissa on ulkomaalaisia opiskelijoita, joita lukukausimaksut eivät kosketa sekä uusia ulkomaalaisia opiskelijoita, joita nämä maksut koskettavat. Tämän lisäksi ensimmäiset lukukausimaksuja maksaneet opiskelijat ovat jo kysyneet hakemaan mahdollisia korkeakoulun tarjoamia apurahoja.

1.1 Tutkimuksen tavoitteet ja rajaukset

Opinnäytetyö käsittelee Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden toimeentuloa, rahankäyttöä sekä taloudellista tilannetta. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka Vaasan ammattikorkeakoulussa opiskelevat kansainväliset opiskelijat rahoittavat opintonsa ja elämisensä Suomessa. Tavoitteena on myös saada selville, kuinka suuri osa tutkinto-opiskelijoista maksaa lukukausimaksuja sekä kohtaavatko opiskelijat taloudellisia vaikeuksia jokapäiväisessä elämässään.

Tutkimus on suunnattu Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisille eli ulkomailta tulleille opiskelijoille, joiden kansallisuus on jokin muu kuin suomi. Kansainväliset opiskelijat sisältävät sekä vaihto- että perustutkinto-opiskelijat. Tutkimuksessa ei siis oteta huomioon kotimaisia opiskelijoita, jotka opiskelevat englannin kielisessä tutkinto-ohjelmassa, kuten Information Technology tai International

Business. Kyselyyn mahdollisesti vastanneiden kotimaisten opiskelijoiden vastaukset on jätetty pois lopputuloksista. Teoriaosuudessa keskitytään enemmän kansainvälisiä opiskelijoita koskettaviin asioihin Suomessa opiskelun kannalta.

1.2 Tutkimusmenetelmät ja rakenne

Empiirinen osuus toteutettiin kyselylomaketutkimuksena, joka tunnetaan myös survey-tutkimuksena. Survey-tutkimuksella tarkoitetaan sellaisia kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineistoa kerätään standardoidusti ja siinä on olennaista, että sen kohdehenkilöt muodostavat näytteen tai otoksen tietystä perusjoukosta. Kyselytutkimuksella kerätty aineisto käsitellään yleensä kvantitatiivisin eli määrällisin menetelmin. (Hirsjärvi ym. 2007, 130, 188-189). Tämän työn kohdalla koettiin internetissä suoritettava kyselytutkimus tehokkaimmaksi tavaksi suorittaa luotettava tutkimus kohderyhmällä.

Opinnäytetyön tutkimus koostuu kolmesta osasta, jotka ovat johdanto, teoria ja empiirinen osuus. Johdannossa esitellään tutkimuksen aihe ja tarkoitus. Lisäksi käydään läpi tutkimuksen tavoite, tutkimusongelma ja siihen pohjautuvat tutkimuskysymykset.

Teoriaosuuden tarkoituksena on perehdyttää työn lukija tutkimuksen aiheeseen. Teoriaosuus muodostuu yleisestä tiedosta koskien ammattikorkeakoulussa opiskelua, ulkomaalaisille opiskelijoille suunnatuista taloudellisista vaikutuksista sekä yleisesti esiteltävistä opiskelijoiden tärkeimmistä tuloista ja menoista.

Empiirisessä osassa esitellään tutkimuksen toteutus. Tässä kerrotaan tutkimuksen toteutuksesta ja käytetystä tutkimusmenetelmästä sekä analysoidaan tutkimuksessa saatuja tuloksia. Työn lopussa kerrotaan johtopäätökset tutkimustuloksista ja verrataan niitä German Centre for Higher Education Research and Science Studies (DZHW) vuonna 2018 julkaisemaan Eurostudent VI-tutkimukseen.

1.3 Aiemmat tutkimukset aiheesta

Pelkästään Suomessa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden toimeentuloa ei ole tutkittu aiemmin Suomen korkeakouluissa. Kotimaisten opiskelijoiden tai kaikkien korkeakoulun opiskelijoiden toimeentuloa on tutkittu aiemmin muissa Suomen korkeakouluissa, kuten on myös Vaasan ammattikorkeakoulussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut vuonna 2017 opiskelijatutkimuksen suomalaisten korkeakouluopiskelijoiden toimeentulosta ja opiskelusta. Tämä tutkimus on toteutettu osana Eurostudent VI-tutkimusta. German Centre for Higher Education Research and Science Studies on julkaissut yhteiseurooppalaisen Eurostudent VI-tutkimuksen vuonna 2018, jossa tutkittiin opiskelijaelämän sosiaalisia ja taloudellisia edellytyksiä Euroopassa.

Vaasan ammattikorkeakoulussa opiskelijoiden toimeentuloa ja opiskelua ovat aiemmin tutkineet Jarmo ja Jukka Hyytiäinen. Mikäli seuraavien lukujen teksti on mahdollisesti samankaltaista kuin edellä mainitussa työssä, se on tahatonta ja johdettu työn samankaltaisesta teemasta. Minkäänlaista kopiointia ei ole työn osalta tehty.

2 OPISKELU AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Tässä luvussa esitetään ammatti- ja korkeakouluopintoihin liittyviä perusasioista. Luvussa käsitellään mitä ammattikorkeakouluissa voi opiskella, korkeakoulututkinnon hakuprosessi ja korkeakoulun aikana suoritettava vaihto-opiskelu. Lisäksi tässä luvussa käydään läpi ammattikorkeakoulun pääsykokeiden suorittaminen ulkomailla sekä kerrotaan Erasmus+ -ohjelmasta.

2.1 Yleistä ammattikorkeakouluopiskelusta

Ammattikorkeakoulut antavat työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin perustuvaa korkeakouluopetusta, joka tähtää ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Opetus ammattikorkeakouluissa perustuu tutkimukseen sekä sivistyksellisiin ja taiteellisiin lähtökohtiin. Lisäksi ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa alueellista kehitystä palvelevaa kehittämis- ja tutkimustyötä, innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Ammattikorkeakoulututkinnot ovat korkeakoulututkintoja ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ovat ylempiä korkeakoulututkintoja. Ammattikorkeakoulu voi lisäksi järjestää erikoistumiskoulutusta, täydennyskoulutusta sekä avoimena ammattikorkeakoulututkintona tai muina erillisinä opintoina tutkintojen osia sisältävää koulutusta. (Vipunen 2018; Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018)

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin perusopintoihin voi hakea henkilö, joka on suorittanut lukion oppimäärän, International Baccalaureate -tutkinnon (IB), ammatillisen perustutkinnon tai ulkomaisen koulutuksen, joka antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin. Ammattikorkeakouluihin haetaan valtakunnallisessa yhteishaussa. Lähtökohtaisesti kaikki tutkintoon johtavat korkeakoulutukset ovat mukana yhteishaussa. Korkeakouluilla on kuitenkin mahdollisuus järjestää osaan koulutuksista erillishakuja. Vuodesta 2016 lähtien korkeakoulujen on tullut varata osa yhteishaun aloituspaikoista ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakeville. (Opintopolku 2018; Opetushallitus 2018)

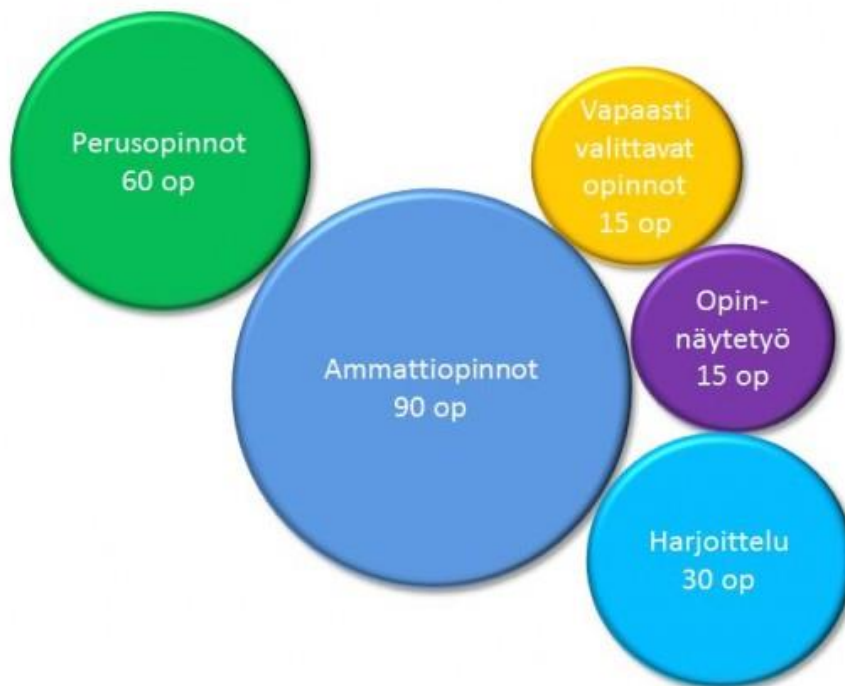
Korkeakoulu valitsee opiskelijat ja korkeakoulu saa päättää opiskelijavalinnan perusteista. Hakijat voidaan jakaa koulutustaustan perusteella erilaisiin ryhmiin valinnoissa. Yhdenmukaisia valintaperusteita täytyy soveltaa kaikkiin samaan ryhmään

kuuluviin hakijoihin. Yhdenmukaisista valintaperusteista voidaan poiketa jonkin kieliryhmän koulutustarpeen turvaamiseksi. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018)

Ammattikorkeakouluissa voi suorittaa opintoja kymmenellä eri koulutusallalla:

- Humanistinen ala
 - Kasvatusala
 - Kauppa ja hallinto
 - Maa- ja metsätalous
 - Palvelu
 - Sosiaaliala
 - Taiteet ja kulttuuri
 - Tekniikka, teollisuus ja rakentaminen
 - Terveys ja hyvinvointi
 - Tietojenkäsittely, tieto- ja viestintätekniikka sekä kirjasto- ja tietopalvelut.
- (Opintopolku, 2018)

Koulutuksesta riippuen ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 180–270 opintopistettä ja tutkinto kestää päiväopintoina 3–4,5 vuotta (Opetushallitus 2018). Ammattikorkeakoulututkinto muodostuu perusopinnoista, ammattiopinnoista, vapaasti valittavista opinnoista, harjoittelusta ja opinnäytetyöstä. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto on laajuudeltaan 60 tai 90 opintopistettä. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittaminen kestää 1–1,5 vuotta. Ammattikorkeakoulut saavat suunnitella itse tarjoamansa koulutusten sisällön. Saman nimisten koulutusten opinnot voivat koostua erilaisista opintokokonaisuuksista eri ammattikorkeakouluissa. (Opintopolku 2018)

Kuvio 1. Esimerkki 210 opintopisteen laajuisen ammattikorkeakoulututkinnon rakenteesta (Opintopolku 2018)

Suomessa on yhteensä 23 Opetus- ja kulttuuriministerin alaisuudessa toimivaa ammattikorkeakoulua. Ammattikorkeakoulutusta tarjoaa lisäksi Ahvenanmaalla toimiva Högskolan på Åland ja sisäministeriön alaisuudessa Poliisiammattikorkeakoulu. Alla ovat Suomen ammattikorkeakoulut lueteltuna.

- Centria-ammattikorkeakoulu
- Diakonia-ammattikorkeakoulu
- HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu
- Humanistinen ammattikorkeakoulu
- Hämeen ammattikorkeakoulu
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
- Kajaanin ammattikorkeakoulu
- Karelia-ammattikorkeakoulu
- Lahden ammattikorkeakoulu
- Lapin ammattikorkeakoulu

- Laurea-ammattikorkeakoulu
- Metropolia Ammattikorkeakoulu
- Oulun ammattikorkeakoulu
- Saimaan ammattikorkeakoulu
- Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Savonia-ammattikorkeakoulu
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Tampereen ammattikorkeakoulu
- Turun ammattikorkeakoulu
- Vaasan ammattikorkeakoulu
- Yrkeshögskolan Arcada
- Yrkeshögskolan Novia (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018)

1.8.2017 jälkeen opintonsa aloittaneet EU ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevilta peritään lukukausimaksua tutkintoon johtavissa korkeakoulututkinnoissa. EU ja ETA-maista tuleville opiskelijoille tutkintoon johtava korkeakoulutus on edelleen maksutonta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018)

2.2 Tutkinto-opiskelu

Hakiessaan opiskelemaan tutkintoa Suomeen, opiskelija hakee lähes kaikkiin tutkintoihin korkeakoulujen yhteishaussa. Yhteishaussa kaikkiin valintakohteisiin haetaan yhdellä hakemuksella. Hakija voi valita enintään kuusi hakukohtetta, jotka täytyy laittaa mieltymysten mukaiseen järjestykseen. Jos hakija haluaa hakea kevään yhteishaussa myös toisella hakukierroksella, ei hän voi valita kaikkia kuutta mahdollista tutkinto-ohjelmaa ensimmäisen hakukierroksen aikana. Yhden hakukerran aikana hakija pystyy ottamaan vastaan vain yhden koulupaikan. Kun hakuaika on loppunut, ei hakukohteita pysty enää poistamaan tai muokkaamaan. Hakujärjestys määrittää hakijalle tarjotun opiskelupaikan, jos hänet on hyväksytty koulutukseen. (Studyinfo 2018)

Tutkinto-opiskelijan on ilmoitauduttava jokaisena lukuvuotena korkeakouluun joko läsnäolevaksi tai poissaolevaksi. Poissaolevaksi ilmoittautuminen ei vähennä

tutkinnonsuoritusaikaa, jos opiskelijalla on lakisääteinen syy poissaoloon. Näitä lakisääteisiä syitä poissaololle ovat vain seuraavat:

- Opiskelija on kykenemätön aloittamaan opintonsa sairauden tai vamman takia
- Äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan pitäminen tai
- Asevelvollisuuden, siviilipalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaminen. (Studyinfo 2018)

2.2.1 Valintakokeet

Suomessa valintakokeita käytetään usein osana opiskelijan hyväksymistä oppilaitokseen. Valintakokeita käytetään erityisesti laajasti kandidituksintoon haettaessa. Valintakokeet voivat olla yksivaiheisia tai sisältää useamman vaiheen. Useamman vaiheen sisältävissä valintakokeissa vain osa hakijoista jatkavat seuraaviin vaiheisiin valintaprosessissa. (Studyinfo 2018)

Useat ammattikorkeakoulut tekevät valintakoe yhteistyötä. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdessä ammattikorkeakoulussa suoritettu valintakoe hyväksytään toisessa yhteistyötä tekevässä ohjelmassa ja hakijan ei tarvitse tehdä samaa valintakoetta uudelleen eri koulussa. Tapauksessa, jossa haetut tutkinto-ohjelmat tekevät yhteistyötä, saa hakija kutsun vain ylimmän yhteistyötä tekevän hakukohteen valintakokeisiin. Valintakokeen tulokset siirretään kaikille yhteistyötä tekeville tutkinto-ohjelmiin, joihin on haettu. Jotkut ammattikorkeakoulut vaativat hakijaa osallistumaan koulun omiin pääsykokeisiin. Hakijan täytyy osallistua kaikkiin valintakokeisiin, joihin hän saa kutsun varmistaakseen valituksen tulemisen jokaiseen hakukohteeseensa. Kaikki valintakokeen osiot tulee suorittaa tullakseen valituksi. (Studyinfo 2018)

Hyväksymisprosessi saattaa myös sisältää ennakkotehtävän toimituksen, johon saa ohjeistuksen tutkinto-ohjelman kuvauksessa. Tässä tapauksessa hakijan täytyy suorittaa ja toimittaa ennakkotehtävä muiden tutkinto-ohjelman kuvauksessa vaadittujen dokumenttien kanssa tullakseen kutsutuksi valintakokeeseen. (Studyinfo 2018)

2.2.2 Valintakokeet ulkomailla

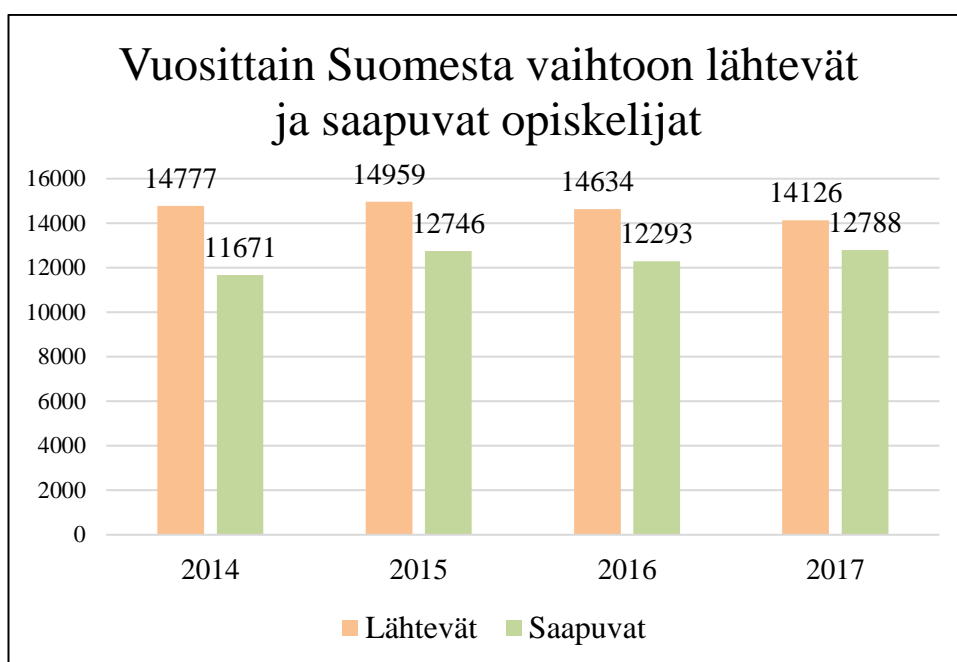
Jotkut ammattikorkeakoulut järjestävät valintakokeita ulkomailla. Finnish Network for International Programmes (FINNIPS) on 13 suomalaisen ammattikorkeakoulun muodostama yhteistyöverkosto. Nämä ammattikorkeakoulut tarjoavat yhteensä yli 30 täysin englanniksi suoritettavaa tutkinto-ohjelmaa. Suurin osa ammattikorkeakoulujen tutkinto-ohjelmista ovat kandidaatin tasoisia, mutta mukana on myös maisterin tutkintoja. (FINNIPS 2018)

FINNIPS:n verkoston päätehtävä on järjestää valintakokeita ammattikorkeakoulujen englanninkielisiin tutkinto-ohjelmiin Suomen ulkopuolella. Lisäksi FINNIPS osallistuu koulutusmessuille sekä -esittelyihin mainostaakseen erilaisia verkostoon kuuluvien ammattikorkeakoulujen koulutusvaihtoehtoja ja levittääkseen informaatiota opiskelusta Suomessa. Hakulomakkeessa voi valita maan, jossa haluaa suorittaa valintakokeen. Keväällä 2019 verkosto järjestää valintakokeet 12 maassa Suomen ulkopuolella. Kokeen voi suorittaa Brasiliassa, Intiassa, Isossa-Britanniassa, Kazakstanissa, Keniassa, Kiinassa, Nepalissa, Saksassa, Vietnamin, Venäjällä ja Yhdysvalloissa. Valintakokeet järjestetään maaliskuussa 2019. Verkostoon kuuluvat seuraavat 13 ammattikorkeakoulua:

- Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
- Kajaanin ammattikorkeakoulu
- Karelia-ammattikorkeakoulu
- Lahden ammattikorkeakoulu
- Lapin ammattikorkeakoulu
- Laurea-ammattikorkeakoulu
- Oulun ammattikorkeakoulu
- Saimaan ammattikorkeakoulu
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Tampereen ammattikorkeakoulu
- Vaasan ammattikorkeakoulu
- Yrkeshögskolan Novia (FINNIPS 2018)

2.3 Vaihto-opiskelu

Korkeakouluopiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa osa tutkinnostaan ulkomailla vaihto-opiskeluna. Yleensä vaihtoon hakeudutaan oman korkeakoulun kautta. Yksi tunnetuimmista vaihto-ohjelmista on Erasmus+, jota hallinnoi Euroopan komissio. Vaihtojakso kestää yleensä joko yhden lukukauden tai lukuvuoden. Vaihdon voi myös suorittaa niin sanottuna free mover -vaihtona. Free mover-opiskelijat hankkivat opiskelijapaikkansa kahdenvälisen korkeakoulusopimuspaikkojen ulkopuolelta. Moni opiskelija saattaa hakeutua vaihtoon itsenäisesti rajoitettujen vaihtopaikkojen takia tai halutessaan suorittaa vaihdon ehdottomasti jossain tietyssä paikassa. Itsenäisesti lähtiessä vaihtoon voi opiskelija päättää vapaammin kohdemaan ja -kaupungin. (Maailmalle.net 2018; Kilroy 2018)

Kuvio 2. Vuosina 2014-2017 Suomesta vaihtoon lähteneet ja saapuneet opiskelijat

Vuosittain Suomesta korkeakouluvaihtoon lähtevien määrissä ja Suomeen korkeakouluvaihtoon saapuvien määrissä ei ole suurta heittelyä vuosien aikana. 2014 Suomesta lähti 14777 korkeakouluopiskelijaa vaihtoon ja vuonna 2017 vaihtoon lähti 14126 opiskelijaa. Suomeen saapui vuonna 2014 vaihtoon yhteensä 11671 korkea-

kouluopiskelijaa ja vuonna 2017 vastaavasti saapui 12788 vaihto-opiskelijaa. Tiedot on kerätty Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen (2018) tutkinto-opiskelijoiden kansainvälisestä liikkuvuudesta kertoneesta raportista.

Euroopan maissa opiskelevien opiskelijoiden keskuudessa Euroopan unionin (EU) vaihto-ohjelmat ovat suosituimpia tapoja hakeutua opiskelijavaihtoon. Muita tapoja järjestää ulkomaanvaihto on kansalliset, alueelliset tai muut vastaavat ohjelmat. Opiskelija voi myös lähteä vaihtoon itsenäisesti ilman mitään tiettyä vaihto-ohjelmaa. (Eurostudent VI 2018)

Opiskelijat rahoittavat oleskelunsa ulkomailla useammalla eri tulomuodolla. Enemistö ulkomailla oleskelleista opiskelijoista käyttää kahta tai kolmea eri tapaa rahoittaakseen ulkomaanjakson, joista suurin osa käyttää kolmea eri tulolähdettä. Tulolähteet voidaan jakaa julkisiin ja yksityisiin varoihin. Julkisista varoista eurooppalaisilla opiskelijoilla ensisijainen tulolähde oli EU:lta saatavat opiskeluapurahat. Muita julkisia tulonlähteitä olivat tavalliset tai erikoisemmat kotimaalta saatavat opiskeluapurahat tai -lainat tai isäntämaalta saatavat opiskeluapurahat tai -lainat. Erikoiset kotimaalta saatavat apurahat tai lainat tarkoittavat ulkomailla oleskelua varten saatuja apurahoja tai lainoja. Suurimman ryhmän yksityisillä varoilla ulkomailla oleskelunsa kustantaneista muodosti vanhemmilta, sukulaisilta tai puolisoilta avustuksia saaneet. Muita yksityisiä varoja olivat opiskelijoiden palkkatulot aiemmista ansiotöistä, heidän säästönsä ja ulkomaanjakson aikana tehtävästä ansiotyöstä saatu palkka. Myös yksityisiltä yrityksiltä tai kansalaisjärjestöiltä vastaanotetut varat lasketaan yksityisiksi tuloiksi. (Eurostudent VI 2018)

Erasmus+ on vaihto-ohjelma, jota hallinnoi Euroopan komissio, koulutus-, audiovisuaali- ja kulttuurialan toimeenpanovirasto (EACEA), ohjelmamaissa sijaitsevat kansalliset toimistot ja kansalliset yhteyspisteet eräissä kumppanimaisissa. Euroopan komissio huolehtii muun muassa tavoitteiden ja kriteerien asettamisesta sekä hallinnoi ohjelman määrärahoja. Erasmus+ avulla edistetään korkeakoulutuksen kansainvälistymistä. Ohjelman kautta osallistujat pääsevät oppimaan tai opettamaan ulkomaille omaa alaansa, kehittämään kielitaitoaan tai hankkimaan muita kansainvälisiä taitoja. Erasmus-ohjelman kautta Suomesta on lähtenyt muualle Eurooppaan

vaihtoon yli 60 000 korkeakouluopiskelijaa ja Suomeen on saapunut 83 000 korkeakouluopiskelijaa vaihtoon. Ohjelmassa ovat mukana EU-maat, Islanti, Liechtenstein, Makedonia, Norja ja Turkki. Osaan ohjelman toiminnoista voi osallistua myös EU:n naapurisuusmaat ja muita maita eri puolilta maailmaa. (Euroopan komissio 2018; CIMO 2018a)

Opiskelijavaihtoon voi osallistua kandidaatin-, maisterin- ja tohtorintutkinnon suorittajat. Vaihtojakso kestää vähintään 3 kuukautta ja enintään 12 kuukautta. Erasmus+ -vaihtoon voi lähteä useamman kerran, mutta kutakin tutkintovaihdetta kohden ulkomailla vietetty aika on rajoitettu enintään 12 kuukauteen. Tutkintovaihe tarkoittaa eurooppalaisessa tutkintojen viitekehyksessä (EQF) määriteltyä opintojen tasoa:

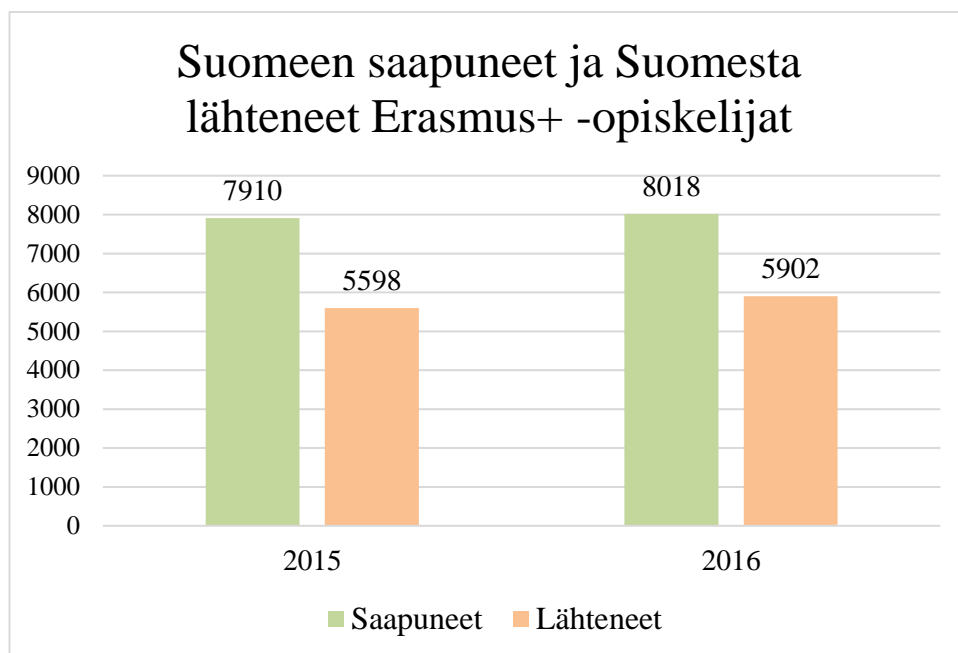
- Alempi korkeakoulututkinto (kandidaatti tai vastaava)
- Ylempi korkeakoulututkinto (maisteri tai vastaava)
- Jatko-opinnot (lisansiaatti- ja tohtoritaso). (Euroopan komissio 2018)

Yksijaksoisissa koulutusohjelmissä vaihtojakson kesto on rajoitettu 24 kuukauteen. Yksijaksoisia koulutusohjelmia on esimerkiksi lääkäri- tai arkkitehtuuriopinnot.

Erasmus+ -vaihdon ehtoina on, että vaihtoon lähtevä opiskelija on kirjoilla korkeakoulussa ja opintojen tavoitteena on tunnustettu tutkinto tai muu tunnustettu korkeasteen pätevyys. Alemman korkeasteen opiskelijoiden tulee olla kirjoilla vähintään toisen vuoden opiskelijoita. Vaihtojakson täytyy vastata opiskelijan tutkintokohtaisia oppimistavoitteita, tuettava henkilökohtaista kehittymistä sekä oltava osa opiskelijan koulutusohjelmaa. Vaihdon edellytyksenä on, että opiskelijan oman oppilaitoksen ja vastaanottavan oppilaitoksen välille on sovittu korkeakoulujen välinen sopimus. (Euroopan komissio 2018)

Opiskelija voi saada Erasmus+ apurahaa avustuksena matkustus- tai elinkustannuksiin. Apuraha voi vaihdella hakijan kotimaan ja vaihtomaan asuinkustannusten takia, apurahaa hakevien opiskelijoiden määrän, maiden välisen matkan tai muiden mahdollisten apurahojen perusteella. Erasmus+ opiskelijat ovat vapautettu lukukausimaksuista ja muista opintoihin liittyvistä maksuista. Opiskelija saattaa silti

olla velvollinen maksamaan opiskelijakunnan jäsenmaksun tai vakuutusmaksuja. (Euroopan komissio 2018)

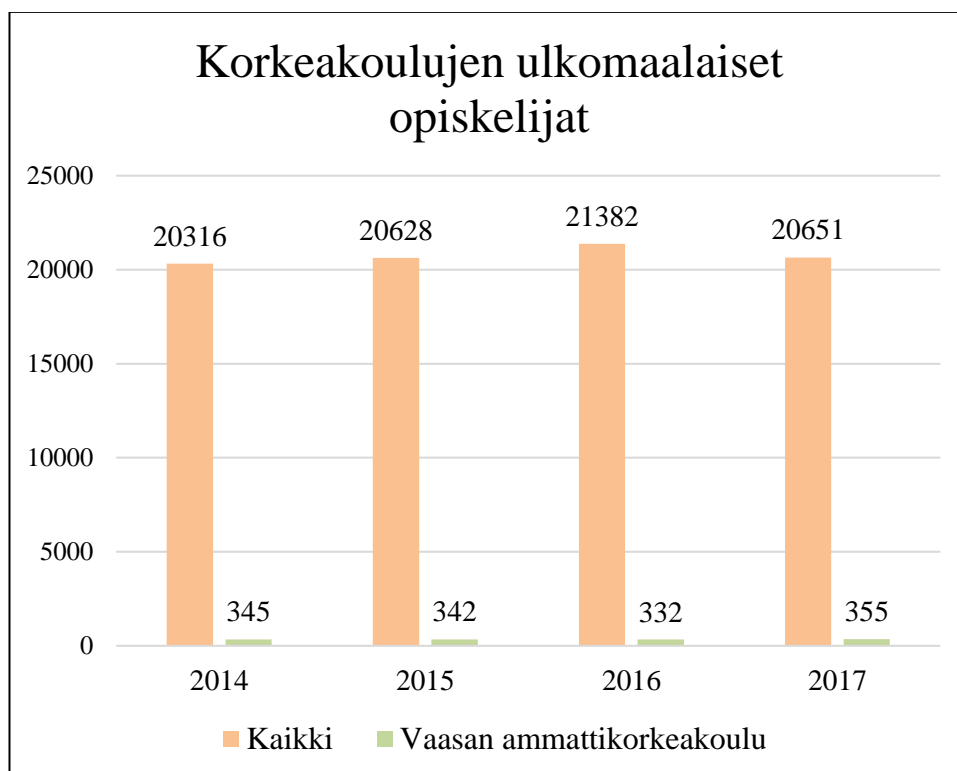
Kuvio 3. 2015-2016 Suomesta lähteneet ja saapuneet Erasmus+ -opiskelijat (Erasmus Programme Annual Report 2015; Erasmus Programme Annual Report 2016 2017)

Vuonna 2015 Suomeen saapui noin 7900 opiskelijaa Erasmus+ -vaihto-ohjelman kautta ja vuonna 2016 noin 8000 opiskelijaa. Suomesta Erasmus+ -vaihtoon lähti vuonna 2015 lähes 5600 opiskelijaa ja vuonna 2016 noin 5900 opiskelijaa. Tiedot vaihtoon lähteneiden ja vaihtoon tulleiden määristä kerättiin Erasmus+ Programme Annual Report 2015 (2017) ja Erasmus+ Annual Report 2016 (2017) julkaisuista.

3 ULKOMAALAISET HAKIJAT JA OPISKELIJAT

Suomen korkeakouluissa oli vuonna 2017 yhteensä 20651 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa, joista 9515 suoritti tutkintoansa ammattikorkeakoulussa. Ulkomaalaisiksi tutkinto-opiskelijaksi tilastoidaan ulkomaan kansalainen, joka on kirjoilla suomalaisessa korkeakoulussa tutkinnonsuorittajana. (CIMO 2018b; CIMO 2018c; Vipunen 2018)

Kevään 2016 hauissa kokeiltiin ensimmäistä kertaa ulkomaalaisille opiskelijoille suunnattuja hakemuksen käsittelymaksuja. Käsittelymaksut poistettiin vuonna 2017 ja korvattiin EU ja ETA-maiden ulkopuolisille opiskelijoille suunnatuilla lukukausimaksuilla. (Vipunen 2017)

Kuvio 4. Korkeakoulujen ulkomaalaiset opiskelijat 2014-2017 (Vipunen 2018)

Kaikkien suomalaisissa korkeakouluissa opiskelevien ulkomaalaisten määrä sekä Vaasan ammattikorkeakoulussa opiskelevien ulkomaalaisten määrä pysyvät hyvin samoissa määrissä vuosittain. Vuonna 2014 Suomessa opiskeli korkeakouluissa yh-

teensä 20316 ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa, joista 345 opiskeli Vaasan ammattikorkeakoulussa. Vuonna 2017 kaikkien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä oli 20651, joista 355 opiskeli Vaasan ammattikorkeakoulussa. Kuvion 4 tiedot perustuvat Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen (2018) ulkomaalaisten opiskelijoiden tilastovuosi- ja oppilaitosraportteihin.

3.1 Lukukausimaksut ja apurahat

Ylemmän koulutuksen instituutioille maksettavat lukukausimaksut ovat yksi tavallisimpia opiskelijan menoja. Euroopan maissa harjoitetaan erilaisia käytäntöjä maksujen osalta. Joissakin maissa korkeakoulutus on enemmän markkinaehtoista. Tällöin yliopistojen rahoitus tukeutuu suurelta määrin erilaisiin opiskelijoiden maksamiin maksuihin. Toisissa maissa turvaudutaan enemmän julkiseen rahoitukseen ja pidättäytytään korkeiden maksujen veloittamiselta tai ollaan lähes kokonaan ilman lukukausimaksuja. Vaikka maksut näyttäytyvät merkittävimpinä opiskelijoiden opintoihin liittyvinä kustannuksina, aiheuttaa korkeakouluopintoihin osallistuminen myös muita opintoihin liittyviä kustannuksia. Pelkästään maksujen määrät eivät vaihtele maiden välillä, vaan lisäksi vaihtelee kuinka iso osa opiskelijoista maksaa opiskeluihin liittyviä maksuja. Osassa maista kaikki opiskelijat maksavat näitä maksuja ja joissakin maissa hyvin pieneltä vähemmistöltä veloitetaan maksuja. (Eurostudent VI 2018)

Suomalaiset korkeakoulut tarjoavat apurahaohjelmia niille EU ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille, jotka ovat veloitettuja maksamaan lukukausimaksuja. Opiskelija hakee apurahaa korkeakoululta yleensä samaan aikaan kun hän hakee kyseiseen oppilaitokseen. Jokaisella yliopistolla ja ammattikorkeakoululla on omanlainen menettelynsä apurahojen kanssa. Apurahat usein perustuvat opiskelijan akateemiseen suoritukseen ja ne saatetaan tarjota joko täysin tai puolittaisina maksuista luopumisina, suorituserusteisina palautuksina ja muina vastaavina. Jotkut apurahoista saattavat sisältää asumiskuluavustuksia. (Study in Finland 2018)

Vaasan ammattikorkeakoulu on ottanut käyttöön lukukausimaksut EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille, jotka ovat aloittaneet opintonsa 1.8.2017 ja

sen jälkeen. Lukukausimaksut koskevat englanninkielisiä tutkintoja. Alemmpi ammattikorkeakoulututkinto maksaa 4 000 euroa lukuvuodelta Vaasan ammattikorkeakoulussa. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto kustantaa 5 000 euroa lukuvuodelta. (Vaasan ammattikorkeakoulu 2017)

Täysi apuraha on 5 000 euroa sekä alemmalle että ylemmälle korkeakoulututkinnolle. Apurahan myöntämisen lähtökohtana käytetään opiskelijan opintomenestystä. Opiskelijalla on mahdollisuus hakea 2 500 euron suuruista apurahaa ensimmäisen lukukauden jälkeen, kun on suorittanut 27,5 opintopistettä, joka on normaali kokoaikaisen opiskelun opintopistemäärä yhdeltä lukukaudelta. Mikäli aiemmin mainitut kriteerit eivät täyty, on opiskelijan mahdollista hakea täyttä 5 000 euron apurahaa ensimmäisen akateemisen vuoden jälkeen, kun on suorittanut 55 opintopistettä. Jatkaville opiskelijoille 5 000 euron apuraha maksetaan jokaisen akateemisen vuoden jälkeen. Opiskelijan täytyy hakea apurahaa jokaisen akateemisen vuoden jälkeen, jolloin on suorittanut vaaditut 55 opintopistettä. Vaasan ammattikorkeakoulussa apurahakriteerit ovat voimassa 1.8.2017 eteenpäin. (Vaasan ammattikorkeakoulu 2017)

3.2 Lukukausimaksujen vaikutus hakijamääriin

Vain hetken käytössä olleilla hakemusten käsittelymaksuilla on näyttänyt olevan selvä vaikutus hakijamääriin. Keväällä 2015 ammattikorkeakouluista koulutuspaikkaa haki noin 11 000 ulkomaalaista hakijaa. Seuraavana keväänä 2016 oli vain noin 8 000 hakijaa. Edelliseen kevääseen verrattuna ammattikorkeakoulutuksen hakijamäärät putosivat 28 prosenttia. Keväällä 2017 EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien hakijoiden määrä putosi kevään 2016 noin 7 000 hakijasta 2017 kevään noin 6 500 hakijaan. Samaan aikaan kuitenkin EU- ja ETA-maista tulevien hakijoiden määrä nousi noin 1 300 hakijasta 1 600 hakijaan. (Vipunen 2017)

Taulukko 1. Kevään 2015-2017 ulkomaalaiset hakijat syksyn koulutuksiin (Vipunen 2017)

	Ammattikorkeakoulutus (alempi ja ylempi)	Amk-tutkintoon johtaja koulutus (vain alempi)	Yliopistokoulutus (alempi ja ylempi) *12 yliopistoa	Ylempään kk- tutkintoon johtava koulutus *12 yliopistoa
2015				
EU ja ETA	1 355	1 249		(n. 700)
Muut	9 825	9 235		(n. 5 800)
Tuntematon	1 905	804		n. 3 700
2016				
EU ja ETA	1 320	1 162		n. 1 100
Muut	7 017	6 276		n. 5 300
Tuntematon	583	465		n. 200
2017				
EU ja ETA	1 618	1 436	1 305	1 151
Muut	6 536	5 742	4 397	4 220
Tuntematon	252	213	483	480

Ulkomaalaisten opiskelijoiden oleskelulupahakemukset vähenivät viime vuonna huomattavasti. 1.1.–30.9.2017 välisenä aikana yhteensä 4 355 opiskelijaa haki oleskelulupaa Suomesta. Luku on 23 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2016. Maahanmuuttovirasto vastaanotti yhteensä 5 660 oleskelulupahakemusta 1.1.–30.9.2016 ja vastaavana aikana vuonna 2015 yhteensä 5 038 hakemusta. (Maahanmuuttovirasto 2017)

3.3 Ulkomaalaisten pankkiasiat Suomessa

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi velvoittaa pankin tunnistamaan asiakkaansa ja todentamaan tämän henkilöllisyyden perustettaessa vakituista asiakassuhdetta. Pankki ei saa perustaa asiakassuhdetta, jos se ei pysty toteuttamaan lain säättämiä toimia asiakkaan tuntemiseksi. Laki velvoittaa tunnistamisen lisäksi selvittämään asiakkaan pankkipalveluiden tarpeen ja käyttötarkoituksen sekä hankkimaan tietoa esimerkiksi asiakkaan taloudellisesta asemasta. Näin ollen pankki voi pyytää asiakkaalta selvityksiä esimerkiksi maksujen laadusta, kappalemääristä ja maksujen rahallisesta arvosta. Tarvittaessa pankki voi pyytää asiakkaalta selvitystä tilille talletettävien varojen alkuperästä. (L 444/2017; Finanssialan Keskusliitto 2012)

Ulkomaalainen yksityishenkilö voi tarvita suomalaisen pankkitilin päivittäisten raha-asoiden hoitamiseksi muuttaessaan Suomeen pysyvästi tai pitkähköksi aikaa.

Perustaakseen asiakassuhteen sekä tilin ja muiden pankkipalvelujen käyttöön saaminen edellyttävät asiakkaan tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista. Suomessa poliisin myöntämät passi ja henkilökortti käyvät kaikkeen asiointiin. Pankkitoiminnassa henkilöllisyyden todentamiseen voidaan hyväksyä voimassaolevana, suomalaisen viranomaisen myöntämänä seuraavat:

- Passi
- Henkilökortti
- Ajokortti ja mobiiliajokortti
- Kuvallinen kelakortti
- Muukalaispassi
- Diplomaattipassi
- Pakolaisen matkustusasiakirja. (Finanssialan Keskusliitto 2012; Finanssiala ry 2018)

Pankki voi rajoittaa omien riskienhallintaperiaatteidensa perusteella mitä asiakirjoja se hyväksyy henkilöllisyyden todistamiseksi. Ulkomaisista asiakirjoista henkilöllisyyden todentamiseksi hyväksytään voimassa oleva passi. (Finanssiala ry 2018)

Peruspankkipalveluasiakkuutta perustettaessa ja ylläpitäessä seuraavat tiedot ovat tarpeellisia ja välttämättömiä:

- Asiakkaan nimi, osoite, henkilötunnus ja kansalaisuus
- Tieto, onko asiakas ulkomailla merkittävässä julkisessa tehtävässä, tällaisen henkilön perheenjäsen tai läheinen yhtiökumppani
- Tieto asiakkaan taloudellista asemaa kuvaavasta elämäntilanteesta
- Tieto, onko kyseessä asiakkaan pääasiallinen pankkiasiakkuus
- Tieto varojen ja säännöllisten maksutapahtumien tai rahavirtojen alkuperästä tai lähteestä
- Arvio asiakkaan säännöllisten maksujen määrästä
- Arvio asiakkaan ulkomaille kohdistuvien maksujen määrästä ja peruste maksuille. (Finanssivalvonta 2017)

ETA-valtiossa laillisesti oleskelevalla henkilöllä on oikeus peruspankkipalveluihin tietyin edellytyksin. Suomessa näihin palveluihin kuuluu käyttötili, jonka kautta on mahdollista maksaa laskuja ja vastaanottaa suorituksia, kuten palkkaa tai muita etuuksia. Peruspankkipalveluna pidetään lisäksi sellaista maksukorttia, jolla pystyy nostaa käteistä automaateista, maksaa ostoksia suoraan pankkitililtä ja jota käytettäessä tilin kate varmennetaan aina. Asiakassuhteella tulee olla perusteltu tarve peruspankkipalveluiden saamiseksi. Asiakkaan aiemmat sopimusrikkeet voivat estää tilin avaamisen. (Finanssialan Keskusliitto 2012)

4 OPISKELIJAN TULOT JA MENOT

Ulkomaalaisella opiskelijalla pitää olla riittävät varat Suomessa asumiseen koko oleskelulupansa voimassaoloajan. Opiskelija tarvitsee käyttöönsä kuukaudessa vähintään 560 euroa pystyäkseen maksamaan asumisensa, ruokansa ja muut menonsa. Vuoden oleskelua varten käytettävissä tulee olla 6 720 euroa. Mikäli oppilaitos tukee opiskelijan elämistä, edellytetään opiskelijalta vähäisempää toimeentuloa. Hakiessa oleskelulupaa, tulee opiskelijalla olla omalla tilillään vaadittavat 6 720 euroa. (Maahanmuuttovirasto 2018)

Opetus- ja kulttuuriministeriön suorittaman opiskelijatutkimuksen mukaan ulkomaalaisten opiskelijoiden keskimääräinen kuukausitulo on 987 euroa ja he käyttävät kuukaudessa keskimäärin 687 euroa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018)

4.1 Apurahat ja stipendit

Erilaiset säätiöt ja rahastot myöntävät apurahoja sääntöjensä määräämään tarkoitukseen. Säätiö voi tukea useita eri aloja, jotka voivat vaihdella vuosittain. Apurahat ja stipendit voivat olla hyvinkin alakohtaisia ja niiden myöntämiskriteerit tiukkoja. Jotkut apurahat ovat sidottu tiukasti tiettyyn oppiaineeseen, toiset taas tarkoitettu vain tietyn asteen opintoihin. Joissakin apurahoissa ja stipendeissä hakijan opintoalalla tai koulutusasteella ei ole merkitystä. Kun hakijan opintoalalla tai koulutusasteella ei ole merkitystä, korostuu erityisesti selkeä ja hyvin tehty suunnitelma siitä, mihin tarkoitukseen apurahaa haetaan. (Säätiöpalvelu 2018; ISIC 2018)

Apurahan tai stipendin voi saada esimerkiksi:

- Opiskeluun ulkomailla
- Opintojen päättötyön tekoon (esimerkiksi opinnäytetyöhön tai pro graduun)
- Jatko-opintoihin (esimerkiksi tohtorin tutkinnon suorittamiseen)
- Osallistumiseen kielikurssille
- Ulkomailla suoritettavaan harjoitteluun. (Opintopolku 2018)

Suomalaisten korkeakoulujen myöntämiä lukukausimaksuja maksaville opiskelijoille suunnattuja apurahoja käsiteltiin tarkemmin kappaleessa 3.1 Lukukausimaksut ja apurahat, jossa käsiteltiin myös Vaasan ammattikorkeakoulun myöntämiä apurahoja. Erasmus+ -ohjelman kautta saatavia apurahoja käsiteltiin lyhyesti kappaleessa 3.2 Vaihto-opiskelu.

4.2 Suomessa saatavat tuet

Jos henkilö tulee Suomeen opiskelemaan eikä ole Suomen kansalainen, ei hän voi yleensä saada opintotukea Suomesta. Ulkomaalaisena voi kuitenkin saada opintotukea, jos

- hänelle on myönnetty jatkuva tai pysyvä oleskelulupa.
- hän asuu Suomessa vakituisesti ja
- Suomessa oleskelun syy on muu kuin opiskelu. Muita syitä ovat esimerkiksi työskentely, perhesiteet tai paluumuutto.

Jos hakija on Sveitsin, EU- tai ETA-maan kansalainen tai tämän perheenjäsen, riittää oleskeluoikeuden rekisteröinti tai oleskelukortti. Sveitsin, EU- tai ETA-maan kansalainen voi saada opintotukea, vaikka olisikin tullut Suomeen opiskelemaan. Tällöin opintotuen saaminen edellyttää, että

- hakija työskentelee Suomessa vähintään 4 kuukautta ja työskentelyn laajuus on keskimääräisesti vähintään 18 tuntia viikossa tai yrittäjän eläkevakautuksen työtulo on vähintään 1 000 euroa kuukaudessa tai
- hakijalla on ulkomaalaislain mukainen oikeus pysyvään oleskeluun Suomessa.

Ulkomaalainen voi saada opintotukea myös ollessaan Suomessa työskentelevän Sveitsin, EU- tai ETA-maan kansalaisen perheenjäsen. (Kela 2018a)

Opintotuki on tarkoitettu turvaamaan opiskelijan toimeentulo opiskelun aikana. Opintotukeen kuuluvat

- Opintoraha

- Opintorahan huoltajakorotus
- Opintolainan valtioneuvoston päätös
- Asumislisä, jota saa vain ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskelevat. (Kela 2018d)

Opintorahan määrään vaikuttavat opiskelijan ikä, asumismuoto, onko hän avioliitossa ja onko hänellä lapsia. Jos opiskelija on alle 18-vuotiaan lapsen huoltaja, voi hän saada 250,28 euron opintorahan lisäksi opintorahan huoltajakorotuksen. Huoltajakorotukseen eivät vaikuta lasten lukumäärä tai se, kenen luona lapsi asuu. (Kela 2018c)

Taulukko 2. Korkeakouluopiskelijan opintorahan perusmäärä bruttona (Kela 2018c)

Opiskelija	Opintorahan määrä, e/kk
Alaikäisen lapsen huoltaja	325,28
Avioliitossa	250,28
Itsenäisesti asuva 18 vuotta täyttänyt	250,28
Itsenäisesti asuva 17-vuotias	101,74
Vanhempansa luona asuva 20 vuotta täyttänyt	81,39
Vanhempansa luona asuva 17–19-vuotias	38,66

Opiskelijat siirtyivät yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017 alkaen ja saavat yleistä asumistukea samoin ehdoin kuin muutkin. Yleistä asumislisää saa enintään 80 prosenttia vuokrasopimuksessa ilmoitetuista hyväksyttävistä asumismenoista. Hyväksyttävät enimmäisasumismenot riippuvat asuinpaikasta ja ruokakunnan koosta. Mikäli asumismenojen määrä on enimmäisasumismenoja suurempi, asumistuen määrä lasketaan enimmäisasumismenojen mukaan. Vaasassa asumismenoina hyväksytään enintään 390 euroa kuukaudessa, jolloin asumistukea voi saada enintään 312 euroa kuukaudessa. (Kela 2018e)

Opintolaina on valtion takaama laina, jonka opiskelijan täytyy maksaa takaisin. Opintolainan valtioneuvoston takauksen voi saada, jos saa Kelasta opintorahaa. Opintolainan valtioneuvoston takauksen määrä riippuu hakijan iästä ja oppilaitoksesta. Kotimaassa korkeakoulussa opiskeleva henkilö saa lainatakuksen 650 eurolle kuukaudessa. Ulkomailla opiskelevan lainatakuus on 800 euroa kuukaudessa. (Kela 2018b)

Taulukko 3. Lainatakuksen määrä (Kela 2018b)

Opiskelija	e/kk
Alle 18-vuotias muu kuin korkeakouluopiskelija	300
18 vuotta täyttänyt muu kuin korkeakouluopiskelija	650
Korkeakouluopiskelija	650
Aikuiskoulutustukea saava (kotimaassa opiskeleva)	650
Ulkomailla opiskeleva	800

4.3 Työskentely Suomessa

Opiskelijan ollessa EU- tai ETA-maan, Sveitsin tai Pohjoismaan kansalainen, on hänellä oikeus opiskeluaikana tehdä työtä ilman rajoituksia eikä täten tarvitse työntekoa varten lupaa. Työnteko voi antaa opiskelijalle oikeuden suomalaisen sosiaaliturvaan. Ollessaan jonkin muun maan kansalainen, on opiskelijalla oikeus tehdä opiskelijan oleskeluluvalla rajoitetusti työtä, jos työ on

- tutkintoon sisältyvää työharjoittelua tai lopputyön tekemistä
- osa-aikaista työtä, enintään keskimäärin 25 tuntia viikossa yhden lukukauden aikana
- kokopäivätyötä kun oppilaitoksessa ei järjestetä opetusta, kuten kesä- ja joululomilla. (Maahanmuuttovirasto 2018)

Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimukseen (2017) vastanneista ulkomaalaisista opiskelijoista 16 prosenttia käytti aikaa ansiotyöhön yli 20 tuntia viikossa.

4.4 Puolison, vanhempien ja sukulaisten tuki

Vanhemmilta ja muilta sukulaisilta saatava taloudellinen tuki on yksi merkittävä osa monien opiskelijoiden toimeentuloa. 23 prosenttia opiskelijoista katsoo vanhempien ja sukulaisten taloudellisen tuen toimeentulonsa kannalta perustavaksi. 77 prosenttia kokee läheisten taloudellisen tuen täydentävänä tulonlähteenä. Yliopisto-opiskelijat saavat hieman useammin vanhemmiltaan taloudellista tukea, kuin ammattikorkeakouluopiskelijat. 19 prosenttia ammattikorkeakouluopiskelijoista ja 11 prosenttia yliopisto-opiskelijoista ei saa vanhemmiltaan lainkaan taloudellista tukea. Yliopisto-opiskelijoista 26 prosenttia ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 24 prosenttia saa vanhemmiltaan taloudellista tukea usein. Myös ikä vaikuttaa siihen, kuinka usein opiskelija saa vanhemmilta ja sukulaisilta taloudellista tukea. 18-20-vuotiaista 39 prosenttia ja yli 30-vuotiaista vain 15 prosenttia saa taloudellista tukea usein. 47 prosenttia opiskelijoista tuntee kiusallisena pyytää vanhemmilta tai sukulaisilta taloudellista tukea ja 25 prosenttia kokee kiusallisena ottaa vastaan tätä taloudellista tukea. (Otus 2013)

Opetusministeriön opiskelijatutkimukseen vastanneista opiskelijoista 45 prosenttia sai taloudellista tukea vanhemmiltaan tai puolisoltaan. Kuukaudessa saatava avustus oli keskimäärin 200 euroa ja muodosti 14 prosenttia opiskelijoiden tuloista. Yksin asuvilla opiskelijoilla vanhempien tai puolison tuki oli 100 euroa kuukaudessa, ollen 10 prosenttia tuloista. Perheelliset opiskelijat saivat eniten tukea läheisiltään summan ollessa keskimäärin 500 euroa kuukaudessa ja 18 prosenttia perheellisten kaikista tuloista. (Opetusministeriö 2017)

4.5 Opiskelijan menot

Opiskelijoiden yhteenlasketut kuukausittaiset menot jaetaan lähinnä elinkustannuksiin ja huomattavasti vähäisempiin koulutukseen ja opintoihin liittyviin kuluihin. Opiskelijoiden keskimääräiset yhteenlasketut kuukausimenot muodostuvat seuraavasti: opiskelijat maksavat itse 60 prosenttia elinkustannuksista, opiskelijoiden perhe tai puoliso maksavat 29 prosenttia elinkustannuksista, opiskelijat maksavat

itse 6 prosenttia opintoihin liittyvistä kustannuksista ja opiskelijoiden perhe tai puoliso maksavat 5 prosenttia opintoihin liittyvistä kustannuksista. (Eurostudent VI 2018)

Elinkustannuksissa keskitytään opiskelijoiden säännöllisiin kuukausittaisiin menoihin. Tästä syystä opiskelijoiden satunnaiset menot, kuten pesukoneen ostaminen tai lomamatka, on suljettu pois. Elinkustannukset muodostuvat yhdeksästä alakategoriasta:

- Asumiskustannukset (vesi, sähkö ja vuokra tai asuntolaina)
- Ruoka
- Liikennevälineet ja matkustaminen
- Viestintä (puhelin, internet ja muut vastaavat)
- Terveyskulut (kuten lääkkeet ja sairausvakuutus)
- Lastenhoito
- Velkojenhoito (lukuun ottamatta asuntolainaa)
- Sosiaaliset ja vapaa-ajan aktiviteetit
- Muut säännölliset elinkustannukset, jotka sisältävät vaatteet, hygieniatarvikkeet, tupakan, lemmikit ja vakuutukset (pois lukien sairausvakuutus). (Eurostudent VI 2018, 177)

Asuinkustannukset ovat yksi tärkeimmistä menoeristä etenkin niillä opiskelijoilla, jotka eivät asu vanhempiensa kanssa. Noin neljäsosa opiskelija-asunnossa puolisensa/lastensa kanssa asuvista opiskelijoista, ja noin kolmasosa muiden ihmisten kanssa jaetussa asunnossa asuvista opiskelijoista ja yksin asuvat käyttävät vähintään 40 prosenttia tuloistaan asumiseen. Eurostudent VI-tutkimuksen mukaan yli 70 prosenttia tutkimuksen maista yksin asuvat opiskelijat kohtaavat suurta taloudellista taakkaa asumiskulujen vuoksi. (Eurostudent VI 2018)

Opintoihin liittyvät kustannukset jakautuvat neljään alakategoriaan:

- Maksut (sisältäen lukukausimaksut, rekisteröitymismaksut, tutkintomaksut ja hallinnolliset maksut)
- Korkeakouluille ja opiskelijajärjestöille maksettavat jäsenmaksut

- Oppimismateriaalit (esimerkiksi kirjat, kopiointi, opintoretket)
- Muut säännölliset opintoihin liittyvät kulut, (esimerkiksi ylimääräiset kurssit tai yksityistunnit). (Eurostudent VI 2018, 177)

Opintoihin liittyvät kulut ovat opiskelijoilla huomattavasti alhaisemmat, kuin elinkustannukset. Keskimäärin eurooppalaisten opiskelijoiden kuukausittaiset menot koostuvat 89 prosenttisesti elinkustannuksista ja 11 prosenttisesti opintoihin liittyvistä kustannuksista. Suomessa opiskelijan kuukausittaiset menot koostuvat 98 prosenttisesti elinkustannuksista ja 2 prosenttisesti opintoihin liittyvistä kustannuksista. Suurimmassa osassa Eurostudent VI-tutkimuksen maista todettiin, että korkeakouluille suunnatut maksut muodostavat suurimman osan opintoihin liittyvistä kustannuksista. Yli puolet kaikista opiskelijoista suorittaa jonkinlaisia opintoihin liittyviä maksuja. Kansainväliset opiskelijat ovat velvoitettuja suorittamaan näitä maksuja useammin kuin kotimaiset opiskelijat. Tämä perustuu siihen, että useimmissa maissa kansainvälisiltä opiskelijoilta veloitetaan maksuja, etenkin EU-maiden ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta. (Eurostudent VI 2018)

Suomessa yliopistossa opiskelevat ovat velvollisia maksamaan vuosittaisen ylioppilaskunnan jäsenmaksun. Ylioppilaskuntien lukuvuosittaiset jäsenmaksut vaihtelevat 100-142 euron välillä. Ammattikorkeakouluissa toimivat opiskelijakunnat, joiden jäsenmaksu on vapaaehtoinen. Liittyessä opiskelijakunnan jäseneksi saa itselleen opiskelijakortin, joka oikeuttaa erilaisiin opiskelija-alennuksiin. Suomessa toimii 25 eri opiskelijakuntaa ja alla olevassa taulukossa on eritelty 23:n opiskelijakunnan lukuvuosijäsenyyden hinta. Alla olevien lisäksi Suomessa toimivat Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijakunta ja Studerandekåran SkÅHlan. (Study in Finland 2018; Suomen opiskelijakuntien liitto 2018)

Taulukko 4. Ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien lukuvuosijäsenyyden hinta

Opiskelijakunta	Lukuvuosijäsenyyden hinta
Arcada studerandekår	52 €
Centria-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	43 €
Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	42 €
Haaga-Helian opiskelijakunta	52 €
Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	52 €
Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	46 €
Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	30 €
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	26 €
Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	20 €
Karelia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	25 €
Lahden Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	30 €
Lapin Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	26 €
Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	52 €
Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	52 €
Oulun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	28 €
Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	30 €
Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	30 €
Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	25 €
Savonia-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	27 €
Studerandekåran vid Yrkeshögskolan Novia	35 €
Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	32 €
Turun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	37 €
Vaasan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta	33 €

Opiskelijoiden maksamia lukukausimaksuja käsiteltiin tarkemmin aiemmin luvussa

3.1 Lukukausimaksut ja apurahat.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimuksen luotettavuuden takaamiseksi vertailtiin eri tutkimusmenetelmiä, joista kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä todettiin parhaimmaksi vaihtoehdoksi yleisen sopivuutensa takia. Kvantitatiivisella tutkimuksella on helpompi käsitellä laajaa kohderyhmää ja suurta analysoitavaa tietomäärää. Kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä olisi halutusta kohderyhmästä kyetty käsittelemään vain pieni osa. Valitusta tutkimusmenetelmästä kerrotaan ensimmäisessä alaluvussa. Tämän jälkeen tarkastellaan teoreettisen viitekehyksen yhteyttä kyselytutkimukseen. Viimeisessä alaluvussa käsitellään aineiston keräystä.

5.1 Tutkimusmenetelmä

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa selvitetään lukumäärien ja prosentiosuuksien avulla tutkittua asiaa. Kvantitatiivinen tutkimustapa vastaa kysymyksiin: Miksi, mikä, missä, paljonko ja kuinka usein? Kvantitatiivisen tutkimuksen tarvittavat tiedot voi hankkia keräämällä ne itse tai erilaisista muiden keräämistä tilastoista, tietokannoista tai rekistereistä. (Heikkilä 2014, 15-16)

Kyselytutkimuksessa on lähinnä suljettuja kysymyksiä, eli niissä on valmiit vastausvaihtoehdot. Niiden laatimiseksi täytyy tietää etukäteen rajoitettu määrä selvästi rajattuja vastausvaihtoehtoja. Vastausten tilastollinen käsittely on helpompaa suljettujen kysymysten avulla eikä tällöin synny ongelmia vastauksen ymmärtämiseksi kielivaikeuksien takia. Vastaaminen on myös nopeampaa kohdehenkilölle. (Heikkilä 2014, 49)

Tutkimuksen empiirinen osuus toteutettiin kyselylomaketutkimuksena, joka tunnetaan myös survey-tutkimuksena. Survey-tutkimuksella tarkoitetaan kyselyn, haastattelun ja havainnoinnin muotoja, joissa aineistoa kerätään standardoidusti. Survey-tutkimuksessa on lisäksi olennaista, että sen kohdehenkilöt muodostavat näyteen tai otoksen tietyistä perusjoukosta. Survey-tutkimuksella kerätty aineisto käsitellään yleensä kvantitatiivisin eli määrällisin menetelmin. (Hirsjärvi ym. 2007, 130, 188-189).

5.2 Kyselyn sisältö

Tässä alaluvussa kerrotaan enemmän suoritetusta kyselystä ja sen sisällöstä. Kyselylomake oli jaettu useaan osaan, jotka koskivat muun muassa vastaajan perustietoja, opiskelua, tuloja ja menoja sekä kokemusta omasta taloudellisesta tilanteesta. Kokonaisuudessaan kyselylomakkeessa oli neljä eri osaa. Ensimmäinen osa käsiteli perustietoja. Toinen osio oli jaettu vaihto-opiskelijoille ja tutkinto-opiskelijoille suunnattuihin osioihin. Kolmannessa osiossa pyydettiin vastaajia erittelemään kuukausittaiset tulonsa ja menonsa sekä kertomaan, kuinka paljon heillä on lainaa. Viimeisessä osiossa selvitettiin vastaajan mielipiteitä taloudelliseen tilanteeseen sekä vastaajat saivat kommentoida kansainvälisten opiskelijoiden toimeentuloa vapaasti.

Ensimmäisillä kysymyksillä selvitetään vastaajan perustiedot. Näillä tiedoilla pyrittiin selvittämään vastaajan sukupuoli, ikä, kotimaa, koulutusala, opintojen aloitusvuosi, opintopisteiden määrä sekä Suomessa työskentely ja keskimääräinen viikkotyöaika. Tärkeintä oli selvittää, oliko vastaaja tutkinto- vai vaihto-opiskelija, sillä se määritteli minkä osion vastaaja näki kyselyn toisessa osassa.

Toinen osio jaoteltiin sen perusteella, oliko vastaaja vaihto-opiskelija vai tutkinto-opiskelija. Vaihto-opiskelijoiden osiossa selvitettiin, mitä kautta vaihto-opiskelu oli järjestynyt, saiko hän apurahaa ennen vaihtoaan ja mistä hän vastaanotti apurahaa. Tutkinto-opiskelijoille tarkoitettussa osiossa selvitettiin veloittaako Vaasan ammattikorkeakoulu vastaajalta lukukausimaksuja ja onko hän saanut Vaasan ammattikorkeakoululta apurahaa.

Kolmannessa osiossa vastaajia pyydetään erittelemään keskimääräisesti bruttotulonsa ja -menonsa kuukausitasolla. Tulotaulukossa pyydetään esimerkiksi erittelemään vanhemmilta ja sukulaisilta tai puolisolta vastaanotetut tuet. Tämän lisäksi halutaan tietää myös, onko vastaaja ottanut lainaa menojojensa kattamiseksi ja mikäli hän työskentelee, kuinka paljon hän työskentelee keskimäärin viikossa.

Neljännessä osiossa pyritään saamaan käsitys siitä, millaiseksi kansainväliset opiskelijat kokevat oman taloudellisen tilanteensa asuessaan Suomessa. Lisäksi halu-

taan tietää, kokeeko vastaaja olevansa taloudellisesti vaikeuksissa. Kysymysten jälkeen viimeisessä osiossa ennen kyselyn lähettämistä kyselyyn osallistuneille annettiin mahdollisuus antaa vapaamuotoisesti palautetta kyselystä, siihen liittyvistä asioista tai siitä, kuinka kansainvälisten opiskelijoiden rahatilannetta ja toimeentuloa voitaisiin parantaa.

5.3 Aineiston keräys

Tutkimuksen aineisto kerättiin kyselytutkimuksella, joka suoritettiin Internetissä. Tutkimuksessa käytettiin sähköistä E-lomake -kyselyä. Internetissä suoritettu kysely sopi ominaisuuksiltaan parhaiten laajan kohderyhmän ja suuren analysoitavan tietomäärän takia. Ennen varsinaista tutkimusta kyselylomakkeen testasi kolme henkilöä. Kyselylomakkeen saateviesti on liitteessä 1 ja lopullinen kyselylomake liitteessä 2. Tavoitteena oli selvittää kansainvälisten opiskelijoiden toimeentulo, kuinka moni maksaa lukukausimaksuja sekä kuinka he rahoittavat elämisensä Suomessa.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat Vaasan ammattikorkeakoulun kansainväliset tutkinto- ja vaihto-opiskelijat. Kyselylomakkeen lähettämispäivänä 2.11.2018 Vaasan ammattikorkeakoulussa opiskeli 379 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa ja 71 kansainvälistä vaihto-opiskelijaa. Tätä opiskelijoiden lukumäärää käytetään tämän tutkimuksen vertailulukuna. Vastausaikaa kyselyyn annettiin kaksi viikkoa, 2.11-16.11.2018. Vastausajan alkaessa tutkimuksen kohderyhmään kuuluneet saivat sähköpostikutsun kyselyyn. Kohderyhmän jäseniä muistutettiin sähköpostitse kyselylomakkeeseen vastaamisesta vastausajan aikana. Kaikista vastaajista 56,8 prosenttia vastasi vastausajan ensimmäisen viikon aikana.

Vastausajan päätyttyä kyselyllä kerätty aineisto analysoitiin Excel-taulukkolaskentaohjelmalla. Ennen analyysiä vastaukset tarkistettiin ja niistä poistettiin virheelliset sekä huolimattomasti vastatut tulokset. Tarkastuksen perusteella jouduttiin hylkäämään 5 vastausta. Tämän tarkastuksen jälkeen tutkimusaineisto analysoitiin muodostamalla taulukoita ja kuvioita.

Kyselytutkimuksen kohderyhmästä ei rajattu pois ketään Vaasan ammattikorkeakoulun ulkomaalaista opiskelijaa, jolla pyrittiin mahdollistamaan suurin mahdollinen vastausprosentti kyselyn luotettavuuden parantamiseksi.

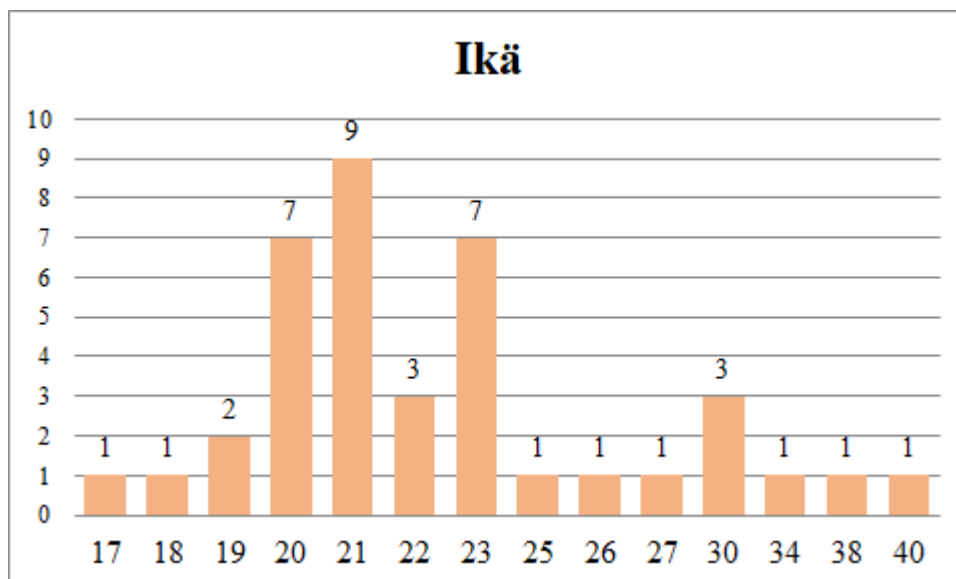
6 TULOSTEN RAPORTOINTI

Tässä osiossa käsitellään toteutetun tutkimuksen tulokset. Kvantitatiivisen kyselyn analysointia varten saadut vastaukset siirrettiin E-lomake-ohjelman kautta Microsoft Office Excel-ohjelmaan, jossa suoritettiin lopullinen analysointi. Tuloksia kuvaillaan taulukoiden ja graafisten kuvioiden avulla. Taulukot laadittiin esitettyjen kysymysten ja niihin saatujen vastausten perusteella. Kyselylomakkeen kysymykset ja niiden vastausvaihtoehdot löytyvät opinnäytetyön lopusta erillisestä liitteestä (Liite 2).

Tehdyn tutkimuksen kyselylomakkeen kysymykset on jaettu perustietokysymyksiin, vaihto-opiskelijoille suunnattuihin kysymyksiin, tutkinto-opiskelijoille suunnattuihin kysymyksiin sekä taloutta koskeviin kysymyksiin.

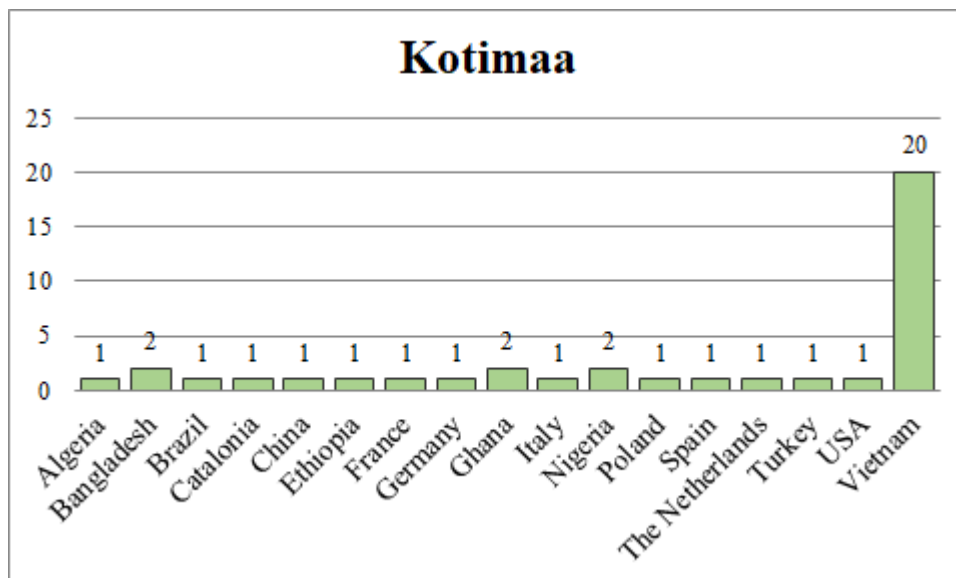
6.1 Taustatiedot

Kyselyyn vastasi yhteensä 39 kansainvälistä opiskelijaa Vaasan ammattikorkeakoulusta. Naisten osuus vastanneista oli 24 henkilöä eli 62 prosenttia ja miesten osuus 15 henkilöä eli 38 prosenttia.

Kuvio 5. Ikä

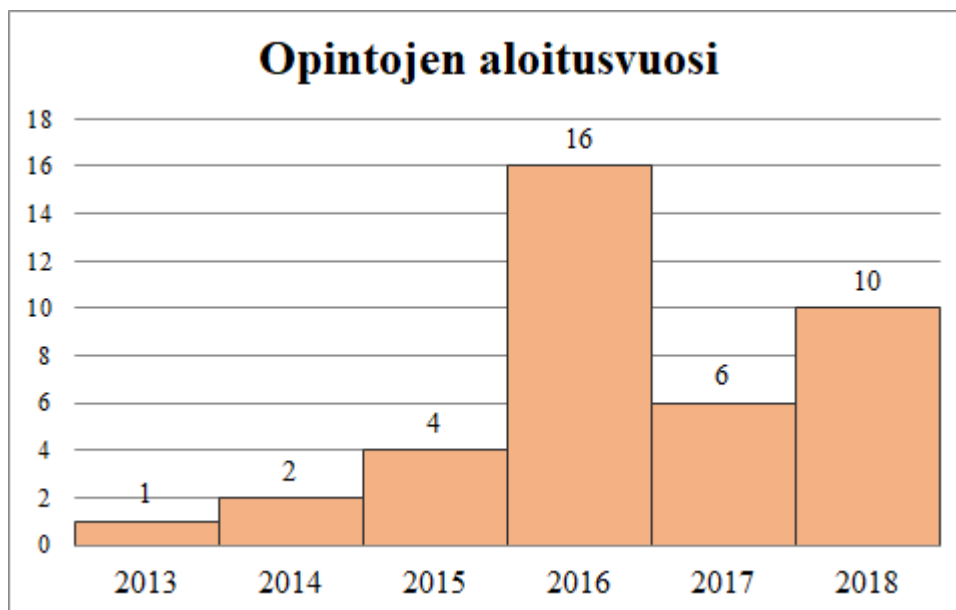
Vastanneista nuorin oli 17-vuotias ja vanhin 40-vuotias. Enemmistö vastaajista oli 21-vuotiaita, joita oli 23 prosenttia kyselyyn vastanneista. Toiseksi eniten oli 20- ja 23-vuotiaita, joita oli kumpaakin 7 henkilöä eli 18 prosenttia. Vastaajien ikäkeskiarvo oli 23,3 vuotta.

Kuvio 6. Kotimaa

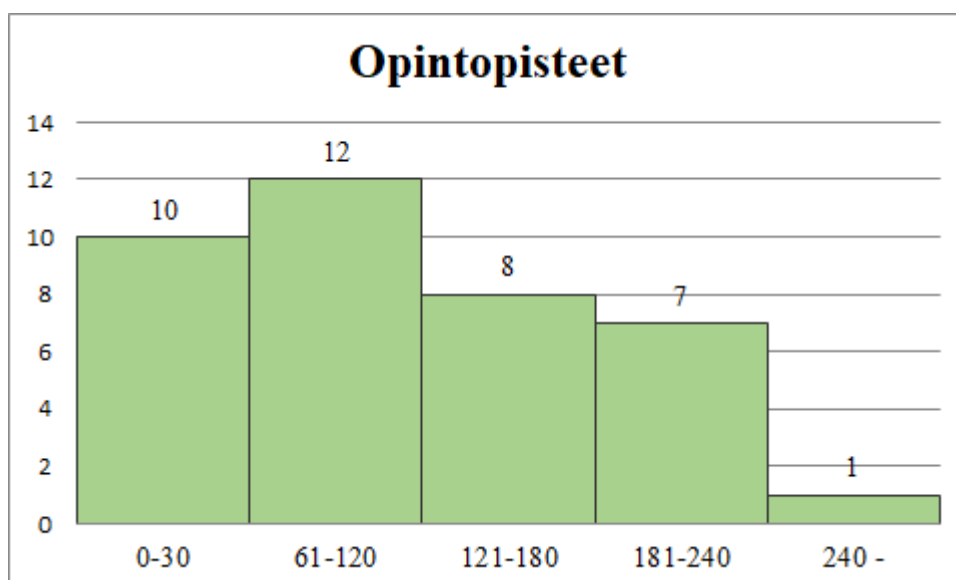
Enemmistö vastaajista eli 20 henkilöä oli kotoisin Vietnamista. Bangladeshista, Ghanasta ja Nigeriasta oli kaikista kotoisin 5 prosenttia vastaajista eli 2 henkilöä kustakin maasta. Kaikkiaan vastaajia oli kotoisin yhteensä 17 eri maasta.

Kyselyyn vastanneista oli pääosa tutkinto-opiskelijoita, joita oli 74 prosenttia vastaajista eli 29 henkilöä. Vaihto-opiskelijoita oli 10 henkilöä, eli 26 prosenttia. Vaasan ammattikorkeakoulussa englanninkielisiä tutkinto-ohjelmia on yhteensä kolme. Näistä vastauksia tuli kahdesta tutkinto-ohjelmasta. Vastaajista 10 henkilöä eli 26 prosenttia opiskeli Information Technology -ohjelmassa ja 29 henkilöä eli 74 prosenttia opiskeli International Business -ohjelmassa.

Kuvio 7. Opintojen aloitusvuosi

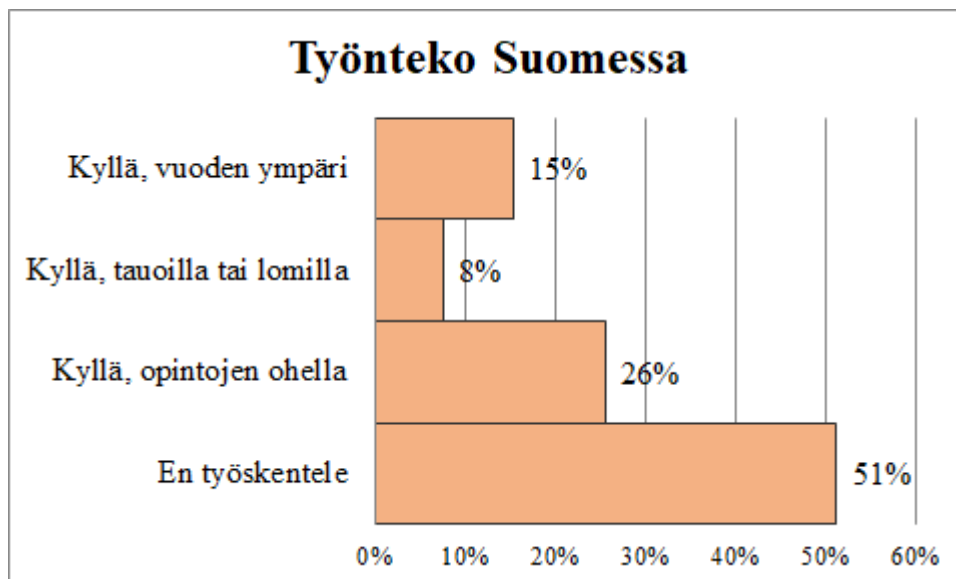
Enemmistö kyselyyn vastanneista oli aloittanut opintonsa vuonna 2016, joita oli 16 kappaletta eli 41 prosenttia. Toiseksi eniten oli 2018 aloittaneita, joita oli 10 kappaletta eli 26 prosenttia. Vähiten vastanneita oli 2013 opintonsa aloittaneita, joita oli 1 kappale. Yksikään vastaajista ei ollut aloittanut opintojansa ennen vuotta 2013.

Kuvio 8. Opintopisteiden määrä

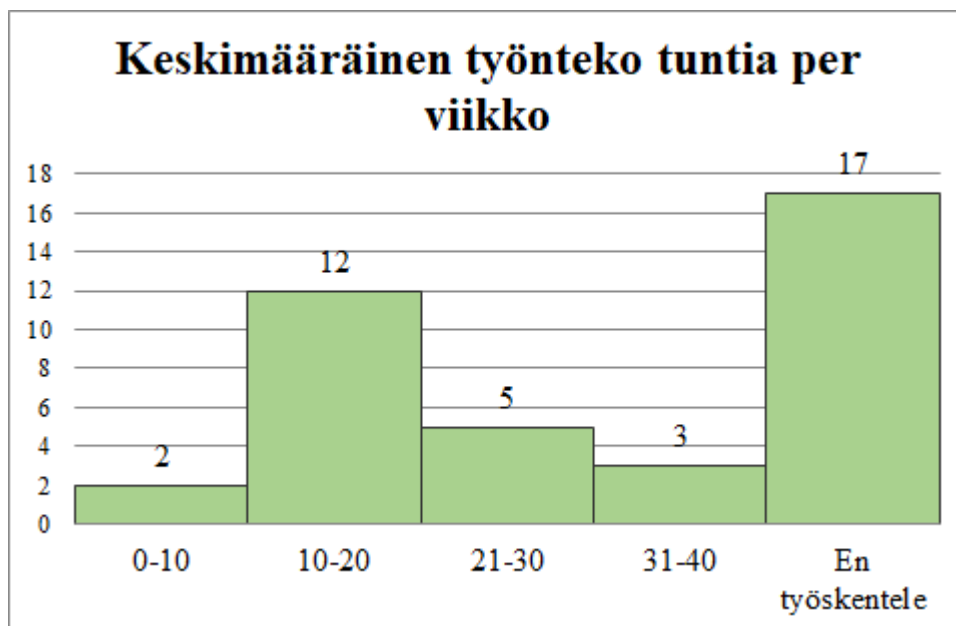
12 henkilöllä oli vastaushetkellä 61-120 opintopistettä, joka oli enemmistö kysymykseen vastanneista. Toiseksi suurimmalla osalla oli 0-30 opintopistettä, joita oli

10 henkilöä. Tämä koko ryhmä on mitä luultavimmin opintonsa vuonna 2018 aloittaneita, koska edellisessä kysymyksessä 10 henkilöä oli ilmoittanut opintojensa aloitusvuodeksi vuoden 2018. Yhdellä vastaajalla oli enemmän kuin 240 opintopistettä, josta voi päätellä, että tämä henkilö on suorittanut enemmän opintopisteitä kuin koulutusohjelma vaatii. 1 henkilö ei halunnut ilmoittaa opintopisteidensä määrää.

Kuvio 9. Työnteko Suomessa

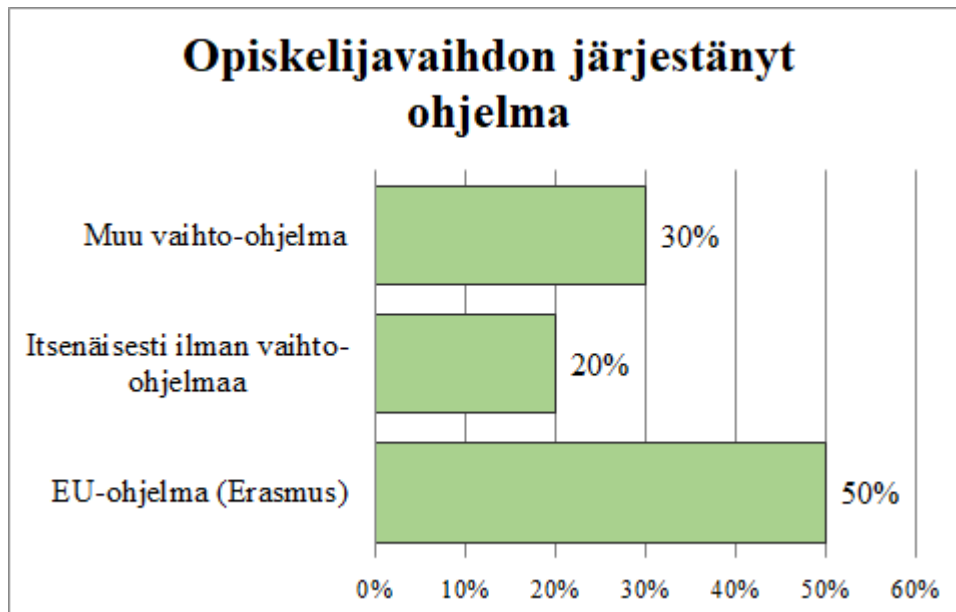
51 prosenttia kysymykseen vastanneista eli 20 henkilöä kertoi, ettei työskentele opintojen ohessa. 10 henkilöä eli 26 prosenttia ilmoitti työskentelevänsä opintojen ohella. Vuoden ympäri eli myös opintojen ohella työskenteli 6 henkilöä eli 15 prosenttia. Vain koulusta olevien taukojen ja lomien aikana työskenteleviä oli 3 henkilöä eli 8 prosenttia vastaajista.

Kuvio 10. Keskimääräinen viikkotyöaika.

3 henkilöä ilmoitti työskentelevänsä keskimäärin 31-40 tuntia viikossa, jonka voi laskea täysipäiväiseksi työskentelyksi. Suurin osa työskenteli keskimäärin 10-20 tuntia viikossa, joita oli 12 henkilöä eli 31 prosenttia vastaajista. Keskimäärin 21-30 tuntia viikossa työskenteleviä oli 5 henkilöä eli 13 prosenttia. 0-10 tuntia viikossa työskenteleviä oli vähiten, 2 henkilöä vastasi käyttävänsä sen verran aikaa työntekoon keskimäärin. Tähän kysymykseen vain 17 henkilöä vastasi, ettei työskentele, kun edelliseen kysymykseen 20 henkilöä vastasi, ettei työskentele Suomessa. Nykypäivänä on mahdollista tehdä erilaisia töitä etänä tai freelancerina, joten kansainväliset opiskelijat voivat hyvinkin tehdä töitä kotimaahansa Suomesta käsin.

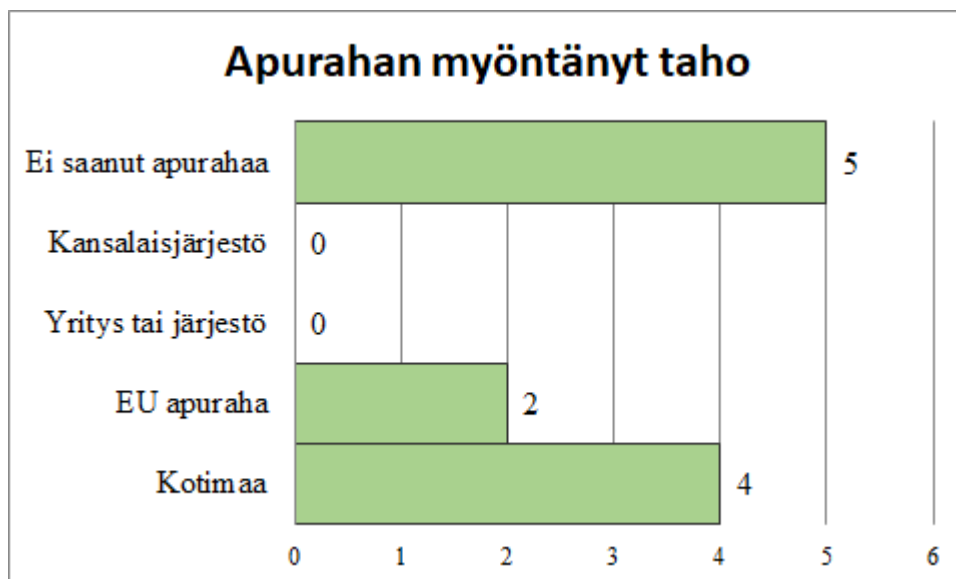
6.2 Vaihto-opiskelijat

Kuvio 11. Minkä ohjelman kautta opiskelijavaihto järjestettiin

Puolet vastanneista vaihto-opiskelijoista eli 5 henkilöä olivat tulleet EU-ohjelman kautta, esimerkiksi Erasmus+ -vaihto-opiskeluohjelman kautta. Vastajista 2 henkilöä eli 20 prosenttia oli järjestänyt vaihtonsa itsenäisesti eikä ollut käyttänyt mitään vaihto-ohjelmaa. 30 prosenttia eli 3 henkilöä oli käyttänyt vaihto-opiskelun järjestämiseksi jotain muuta ohjelmaa. Muu ohjelma saattaa olla esimerkiksi opiskelijan oman koulun järjestämä vaihto-ohjelma.

Kyselyyn vastanneista 7 henkilöä kertoo, ettei hänelle ollut myönnetty apurahaa ennen vaihtoa. 3 henkilöä kertoo saaneensa myönnön apurahalle ennen vaihtoa.

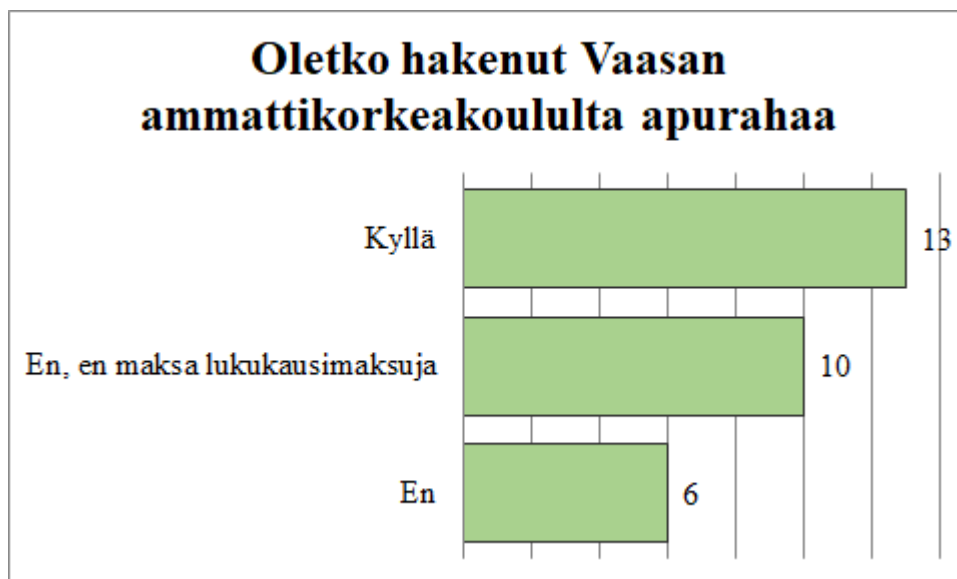

Kuvio 12. Apurahan myöntänyt taho

Yksikään vastaajista ei saanut apurahaa kansalaisjärjestöltä, yritykseltä tai muulta järjestöltä. 5 henkilöä vastasi tähän, ettei saanut apurahaa. Vastaajista 2 henkilöä sai EU-apurahaa ja 4 henkilöä sai apurahaa kotimaaltaan. Tässä kohdassa pystyi valitsemaan useamman vastausvaihtoehdon. Yhteensä tässä on 11 vastausta, kun vaihto-opiskelijoita oli vain 10. Tästä voi päätellä, että yksi henkilö valitsi kaksi eri vastausta. Lisäksi tässä kohdassa 5 henkilöä kertoi, ettei saanut apurahaa, kun edellisessä kysymyksessä 7 henkilöä kertoi, ettei hänelle ollut myönnetty apurahaa ennen vaihtoa. Näistä voi päätellä, että joko 2 henkilöä oli saanut apurahaa vaihdon aikana tai sitten he olivat ymmärtäneet toisen kysymyksistä väärin.

6.3 Tutkinto-opiskelijat

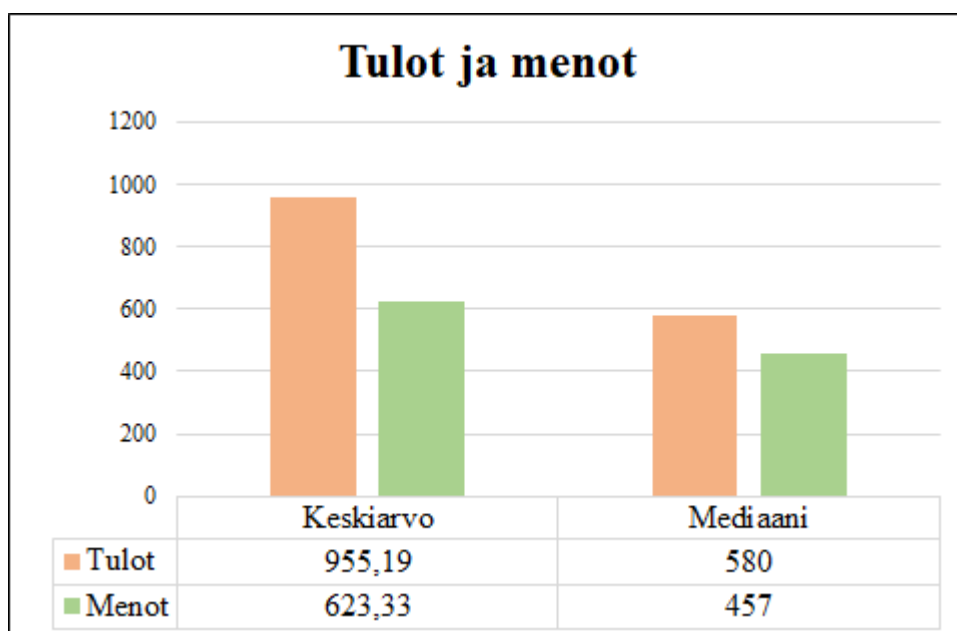
Vaasan ammattikorkeakoulussa opiskelevista kansainvälisistä tutkinto-opiskelijoista 15 henkilöä eli 52 prosenttia maksaa lukukausimaksuja. Lukukausimaksuja ei maksa 14 henkilöä eli 48 prosenttia.

Kuvio 13. Oletko hakenut apurahaa Vaasan ammattikorkeakoululta

Vastanneista tutkinto-opiskelijoista enemmistö eli 13 henkilöä eli 45 prosenttia kertoo saavansa apurahaa Vaasan ammattikorkeakoululta. 10 henkilöä eli 34 prosenttia vastaa, ettei saa apurahaa, koska ei maksa lukukausimaksuja. 6 henkilöä eli 21 prosenttia vastanneista ei saa Vaasan ammattikorkeakoululta apurahaa.

6.4 Tulot ja menot

Kuvio 14. Tulot ja menot

Tutkittaessa Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden toimeentuloa selvisi, että opiskelijoilla on käytettävissä keskimäärin 955,19 euroa kuukaudessa. Kuukaudessa menoja on keskimäärin 623,33 euroa. Tarkastellessa mediaania tuloiksi muodostui 580 euroa ja menoiksi 457 euroa kuukaudessa. Tulosten perusteella kansainvälisillä opiskelijoilla käytettävissä enemmän rahaa kuin heillä on menoja. Yhä useammin opiskelijat käyvät ansiotyössä opintojen ohella, joka voi selittää menoja korkeammat tulot. Opiskelijoiden tulolähteet ja menot ovat eritelty tarkemmin taulukoissa 5 ja 6.

Taulukko 5. Keskimääräiset tulot euroa kuukaudessa

Tulot	Keskiarvo	Mediaani	n
Opintoraha tai -laina kotimaalta	45	0	30
Opintoraha tai -laina Suomelta	0	0	29
Palkkatulot	309,09	280	33
Avustukset suvulta	307,88	300	34
Avustukset puolisolta	72,41	0	29
Omat säästöt	132,23	0	31
Apurahat/stipendit	74,44	0	29
Muut tulot	14,14	0	28
Yhteensä	955,19	580	34

Taulukossa 5 on eritelty opiskelijoiden erilaisia tulomuotoja. Opintorahaa tai -lainaa opiskelijat saavat omalta kotimaaltaan vain noin 45 euroa kuukaudessa. Kukaan opiskelijoista ei saanut opintorahaa tai -tukea Suomelta. Palkkatulot olivat opiskelijoiden suurin tulomuoto, ollen noin 309 euroa kuukaudessa. Vanhemmilta tai sukulaisilta saatavat avustukset olivat lähes yhtä paljon, tätä opiskelijat saivat noin 307 euroa kuukaudessa. Puolisolta saatavat avustukset olivat keskimäärin 72 euroa

kuukaudessa. Omia säästöjä opiskelijoilla oli käytettävissä noin 132 euroa kuukautta kohden. Apurahoja tai stipendejä opiskelijat käyttivät tulomuotona noin 74 eurolla kuukaudessa. Muita tuloja opiskelijoilla oli noin 14 euroa kuukaudessa.

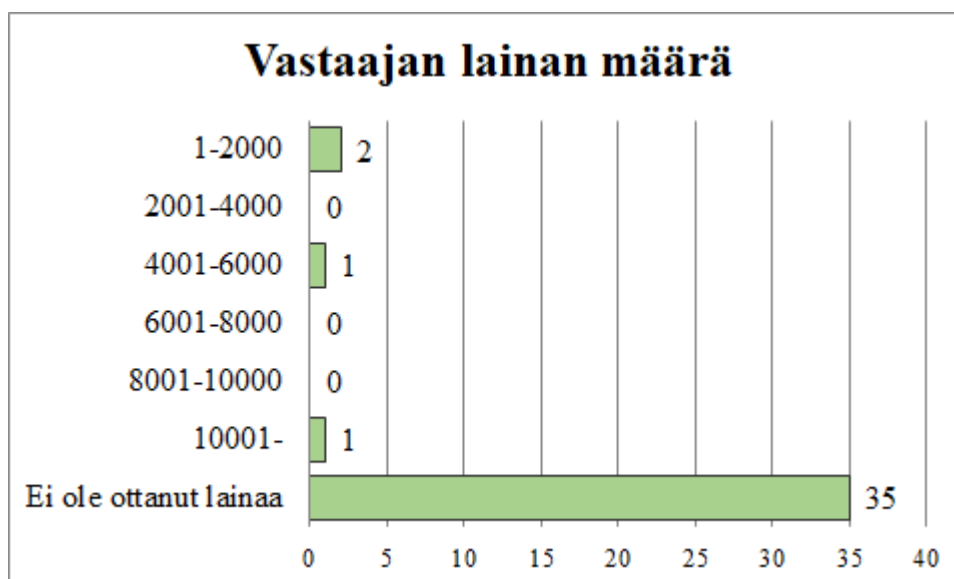
Taulukko 6. Keskimääräiset menot euroa kuukaudessa

Meno	Keskiarvo	Mediaani	n
Asuminen	282,52	250	37
Ruoka	149,17	130	36
Matkustaminen (ei ulkomaan)	14,28	2	32
Viestintä (puhelin, internet)	12,92	10	34
Lastenhoito	11,54	0	26
Terveyskulut	23,05	0	26
Sosiaaliset ja vapaa-ajan kulut	41,56	25	32
Muut säännölliset kulut	53,44	40	32
Opintoihin liittyvät menot	34,85	0	26
Yhteensä	623,33	457	37
Osa menoista, jonka läheiset maksaa	78,08	0	27

Taulukko 6 sisältää erilaisia menomuotoja, miten opiskelijat kuluttavat näihin menoihin rahaa kuukaudessa sekä kuinka ison osan läheiset maksavat kuukausittaisista menoista. Asumiseen opiskelijat käyttävät keskimäärin 282 euroa kuukaudessa, joka on suurin yksittäinen meno kuukaudessa. Toiseksi suurin menoerä opiskelijoilla on ruoka, johon rahaa kuluu keskimäärin 149 euroa kuukaudessa. Matkustamiseen, esimerkiksi koulumatkoihin mutta ei lomamatkoihin, kuluu rahaa noin 14 euroa kuukaudessa. Viestintään, kuten puhelin- ja internetliittymiin, opiskelijoilla kuluu noin 13 euroa kuukaudessa. Lastenhoitoon kuluu keskimäärin 11 euroa kuukaudessa. Terveyskulut, esimerkiksi sairausvakuutus ja lääkitykset, vievät opiske-

lijoilta keskimäärin 23 euroa kuukaudessa. Sosiaalisiin ja muihin vapaa-ajan menoihin, esimerkiksi harrastuksiin tai kavereiden tapaamiseen, opiskelijat käyttävät noin 41 euroa kuukaudessa. Muut säännölliset kulut sisältävät vaatteet, lemmikkeihin menevät kulut sekä hygieniatarvikkeet. Näihin säännöllisiin kuluihin opiskelijat kuluttavat keskimäärin 53 euroa kuukaudessa. Opintoihin liittyviin menoihin opiskelijoilla kuluu noin 34 euroa kuukaudessa.

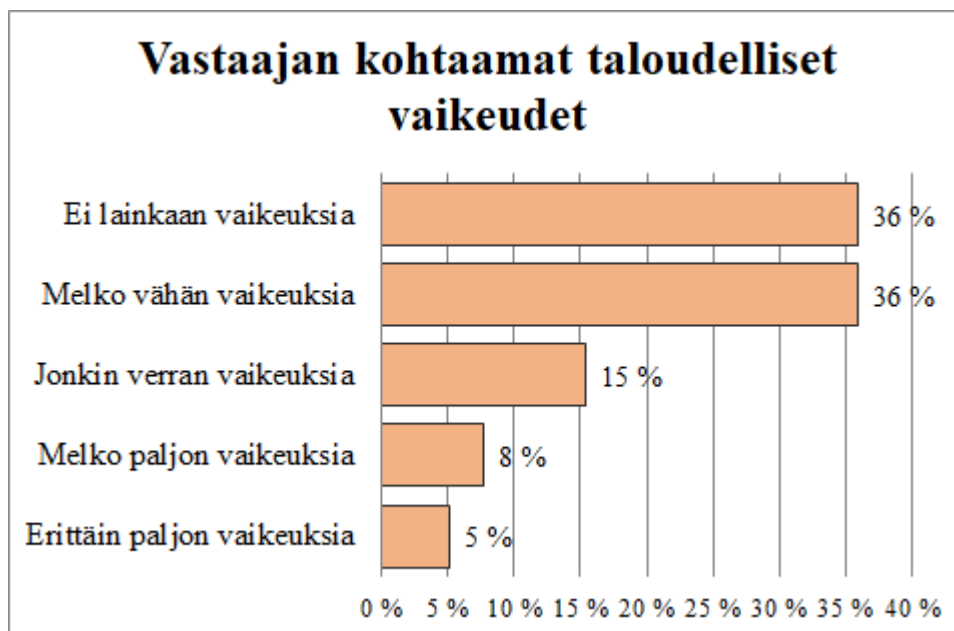
Viimeisessä kohdassa pyydettiin erittelemään, kuinka paljon puoliso, vanhemmat tai sukulaiset maksavat opiskelijan menoista. Läheiset maksavat keskimäärin 78 euroa kuukaudessa opiskelijoiden menoista. Yksi vastaajista oli kirjoittanut, että läheiset maksavat kaikki hänen menonsa.

Kuvio 15. Vastaajan lainan määrä

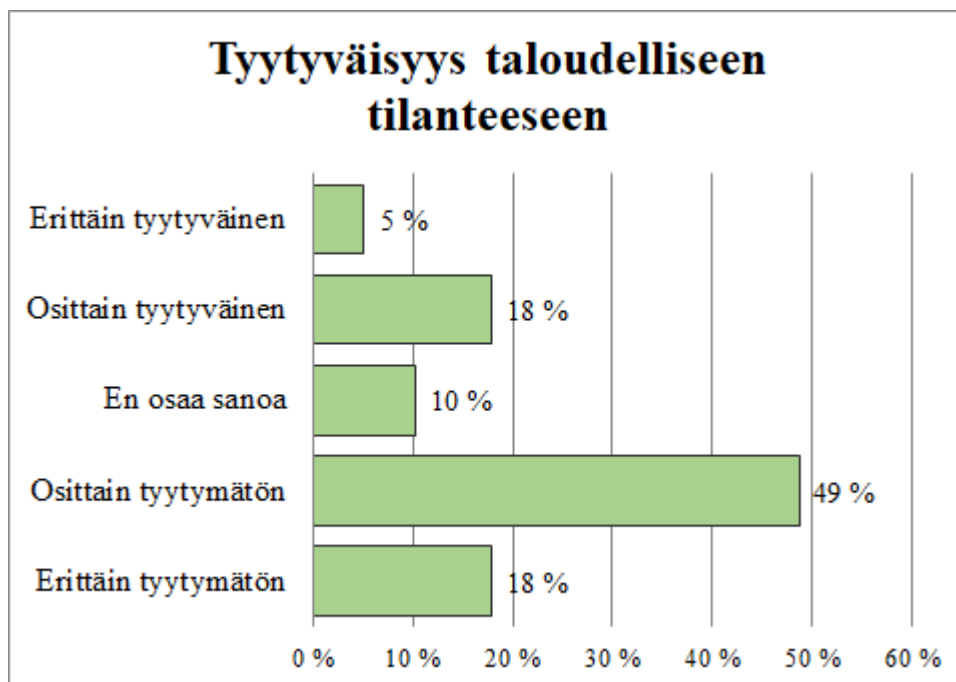
Vastaajista vain 4 henkilöä kertoo, että hänellä on opintojen rahoittamiseksi otettua lainaa. 2 henkilöllä vastanneista on korkeintaan 2000 euroa lainaa. 1 henkilöllä on 4001-6000 euroa lainaa. 1 henkilöllä on enemmän kuin 10000 euroa lainaa. 35 henkilöä eli 90 prosenttia on vastannut, ettei ole ottanut lainaa kattaakseen opintoihin liittyviä kuluja.

6.5 Mielenpiteet

Kuvio 16. Onko vastaajalla taloudellisia vaikeuksia tällä hetkellä

Kysyttäessä onko vastaajalla tällä hetkellä taloudellisia vaikeuksia pienin osa vastaajista, 5 prosenttia, kertoo kohtaavansa erittäin paljon taloudellisia vaikeuksia. Melko paljon taloudellisia vaikeuksia kertoo kohtaavansa 8 prosenttia. Vastaajista 15 prosenttia koki jonkin verran taloudellisia vaikeuksia. Opiskeliijoista 36 prosenttia ei kokenut lainkaan tai koki melko vähän taloudellisia vaikeuksia.

Kuvio 17. Tyytyväisyys taloudelliseen tilanteeseen

Kysyttäessä vastaajan tyytyväisyyttä omaan taloudelliseen tilanteeseensa, huomattava osa on siihen jollain tavalla tyytymättömiä. 49 prosenttia vastaajista on osittain tyytymätön taloudelliseen tilanteeseensa ja 18 prosenttia on erittäin tyytymättömiä. 10 prosenttia ei osaa sanoa mielipidettään taloudelliseen tilanteeseensa. Osittain tyytyväisiä on 18 prosenttia vastanneista. Kaikista vähiten vastanneista on erittäin tyytyväisiä, joita on 5 prosenttia.

7 YHTEENVETO

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millainen kansainvälisten opiskelijoiden taloudellinen tilanne on. Lisäksi selvitettiin, mistä he saavat tulonsa ja mihin he käyttävät rahaa. Tässä pääluvussa pohditaan suoritettujen kvantitatiivisen tutkimuksen lopullisia tuloksia ja pyritään tekemään luotettavia johtopäätöksiä tulosten ja pohdinnan perusteella. Kohdassa 7.1 Tulosten vertailu aiempiin tutkimuksiin vertaillaan kyselytutkimuksen tuloksia tarkemmin Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2017 julkaistuun tutkimuksen sekä Eurostudent VI-tutkimuksen tuloksiin. Kappaleen lopussa esitetään kehitys- ja jatkotutkimusehdotuksia sekä arvioidaan tutkimuksen luotettavuutta.

Tutkimukseen vastasi yhteensä 39 kohderyhmän henkilöä, jolloin koko kyselyn vastausprosentiksi muodostui 8,7 prosenttia. Vastanneista 39 opiskelijasta miehiä oli 15 ja naisia 24. Vastaajien ikäjakauma oli 17-40 vuoden välillä ja keskiarvoksi tuli noin 23 vuotta. Tutkinto-opiskelijoita oli 29 ja vaihto-opiskelijoita 10. Vastauksia tuli 10 Information Technology-opiskelijalta ja 29 International Business-opiskelijalta. Suurin osa vastaajista eli 41 prosenttia oli aloittanut opintonsa vuonna 2016. Vastaajista 49 prosenttia työskenteli Suomessa, yleisimmin viikossa käytettiin 10-20 tuntia ansiotyöhön.

Puolet vaihto-opiskelijoista oli järjestänyt vaihto-opiskelunsa EU-ohjelman, esimerkiksi Erasmus+, kautta. 70 prosentille ei myönnetty apurahaa ennen vaihtoon lähtöä. 50 prosenttia ei saanut ollenkaan apurahaa vaihtoon. Apurahaa kotimaaltaan vastaanotti 4 henkilöä, joka oli lähes kaikki apurahaa saaneista. Tutkinto-opiskelijoista 15 maksaa lukukausimaksuja Vaasan ammattikorkeakoululle. 13 kertoi hakeneensa Vaasan ammattikorkeakoululta apurahaa.

Vertailtaessa Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden tuloja ja menoja ilmenee, että opiskelijoiden keskimääräiset tulot olivat 955,19 euroa ja menot 623,33 euroa kuukaudessa. Opiskelijoille jää siis keskimäärin noin 298 euroa käytettäväksi kuukaudessa menojen jälkeen. Tähän vaikuttavat normaalia enemmän tienaavien vastaajien kuukausiansiot. Vertailtaessa tulojen ja menojen mediaania, jää opiskelijoille menojen jälkeen 123 euroa kuukaudessa. Hyvin harva saa

opintorahaa tai -lainaa kotimaaltaan, eikä kukaan vastaajista saa Suomelta opintorahaa tai -lainaa. Palkkatulot ja perheeltä tai sukulaisilta saatavat avustukset ovat opiskelijoiden suurimmat tulolähteet. Palkkaa ansiotyöstä opiskelijat saavat keskimäärin 309 euroa ja avustuksia suvulta 307 euroa. Omia säästöjä opiskelijat käyttävät noin 132 euroa. Asuminen on opiskelijoiden suurin menoerä, noin 282 euroa kuukaudessa. Ruokaan, matkustamiseen, vapaa-aikaan ja muihin kuluihin opiskelijat käyttävät noin 305 euroa kuukaudessa. Opintoihin liittyviin kuluihin menee keskimäärin 34 euroa. 90 prosenttia vastanneista ei ollut ottanut lainkaan lainaa opintoihin liittyvien kulujen kattamiseksi.

Selvittäessä, kohtaavatko vastaajat taloudellisia vaikeuksia selvisi, että 72 prosenttia vastanneista ei koe lainkaan vaikeuksia tai koki melko vähän taloudellisia vaikeuksia. 5 prosenttia koki erittäin paljon vaikeuksia. Kysyttäessä tyytyväisyyttä taloudelliseen tilanteeseen suurin ryhmä on osittain tyytymättömiä, joita on 49 prosenttia.

7.1 Tulosten vertailu aiempiin tutkimuksiin

Tässä alaluvussa vertaillaan tehdystä kyselytutkimuksesta saatuja vastauksia vuonna 2018 German Centre for Higher Education Research and Science Studies julkaiseman Eurostudent VI-tutkimuksen tuloksiin. Eurostudent VI valmistui 2018 ja sen tulokset koskevat vuosia 2016-2018. Vertailu tähän tutkimukseen antaa tietoa siitä, ovatko Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisten opiskelijoiden tulokset yhtenäisiä vai löytyykö niistä eroavaisuuksia verratessa yhteiseurooppalaisiin vastauksiin.

7.1.1 Vastaajien taustatiedot ja työssäkäynti

Tämän tutkimuksen sukupuolijakauma oli 38 prosenttia miehiä ja 62 prosenttia naisia. Eurostudent VI-tutkimuksen jakauma oli 44 prosenttia miehiä ja 56 prosenttia naisia, joten sukupuolijakaumassa ei ollut huomattavan suurta eroa. Tähän tutkimukseen vastanneiden ikäkeskiarvo oli 23,3 vuotta, kun Eurostudent VI-tutkimuksen keskiarvo oli 25 vuotta.

Vertailtaessa kyselyihin vastanneiden työntekoa, oli pientä eroa niiden opiskelijoiden välillä, jotka eivät työskentele lainkaan vuoden aikana. Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisistä opiskelijoista 51 prosenttia ei työskennellyt lainkaan, kun vertailututkimuksen vastaava luku oli 44 prosenttia. Vertailututkimukseen vastanneista 51 prosenttia työskenteli opintojen ohessa joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Tähän kyselyyn vastanneista opiskelijoista vastaava luku oli 41 prosenttia. Pelkästään lomajaksoilla Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisistä opiskelijoista työskenteli 8 prosenttia ja vertailututkimukseen vastanneista 62 prosenttia. Yhteenvedon voidaan siis sanoa, että Vaasan ammattikorkeakoulun kansainväliset opiskelijat työskentelevät vähemmän kuin koko Euroopan opiskelijat. Tässä tulee kuitenkin ottaa huomioon, että vertailututkimuksen otannassa on mukana myös jokaisen maan kotimaisia opiskelijoita, joiden on useimmiten helpompi saada töitä kuin kansainvälisten opiskelijoiden.

7.1.2 Rahankäyttö ja toimeentulo

Tähän kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden keskiarvotulot olivat 955,19 euroa ja mediaanitulot 580 euroa. Vertailututkimuksessa opiskelijoiden keskiarvotulot olivat 966,96 euroa ja mediaanitulot 848,5 euroa. Molempien tutkimusten tulot olivat keskiarvoltaan hyvin lähellä toisiaan, ero oli vain lähes 12 euroa vertailututkimuksen hyväksi. Tämän tutkimukseen osallistuneiden opiskelijoiden mediaanitulot olivat 268 euroa vähemmän kuin vertailututkimuksessa. Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisillä opiskelijoilla kuluu rahaa kuukaudessa vähemmän kuin vertailtavassa tutkimuksessa. Vertailututkimuksen vastaajat saivat puolisoltaan tai suvultaan avustuksia 510 euroa (keskiarvo) kuukaudessa, kun tähän tutkimukseen vastanneet saivat avustuksia läheisiltään 380 euroa (keskiarvo) kuukaudessa. Ero tutkimuksien välillä on siis 130 euroa vertailututkimuksen hyväksi.

Kuukausittaisiin menoihin tähän kyselyyn vastanneilla kului 623,33 euroa (keskiarvo) ja vertailututkimuksessa rahaa kului 763,5 euroa (keskiarvo). Vertailututkimuksessa opiskelijoiden kuukausimenot olivat 187 euroa (mediaani) enemmän. Asumiskulut ovat molemmissa tutkimuksissa suurimmat opiskelijoiden kuukausit-

taisista menoista, mutta näissä oli iso ero. Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisillä opiskelijoilla kuluu kuukaudessa noin 282 euroa (keskiarvo) asumiseen, kun vertailututkimuksen vastaajilla asumiskulut ovat noin 680 euroa (keskiarvo) kuukaudessa. Tämä ero selittyy sillä, että asumiskulut kertovat useimpien kansainvälisten opiskelijoiden asuvan halvemmissä opiskelija-asunnoissa. Opintoihin liittyviin kuluihin vertailututkimukseen vastanneilla opiskelijoilla kuluu noin 79 euroa (keskiarvo) kuukaudessa ja Vaasan ammattikorkeakoulun kansainvälisillä opiskelijoilla kuluu noin 34 euroa (keskiarvo) kuukaudessa.

7.2 Tutkimuksen luotettavuus ja jatkotutkimuskohteet

Tutkimuksen reliabiliteetin ja validiteetin avulla voidaan arvioida tutkimuksen luotettavuutta. Reliabiliteetti tarkoittaa mittaustulosten toistettavuutta ja sitä arvioidaan erilaisten tilastollisten menetelmien avulla. Tutkimuksen reliabiliteetti kytetään toteamaan esimerkiksi siten, että kaksi eri tutkijaa päätyy samanlaiseen tulokseen. Tutkimuksen validiteetti eli pätevyys puolestaan tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä tutkimuksen on tarkoitus mitata. Kyseessä on validiteettiongelma, kun vastaaja käsittää kyselylomakkeen kysymyksen eri tavoin kuin tutkimuksen tekijä on sen tarkoittanut. (Hirsjärvi ym. 2007, 226.)

Kyselylomakkeen tutkimuksen pätevyys pyrittiin varmistamaan huolellisella suunnittelulla. Kysymykset pyrittiin muotoilemaan niin, että kysymyksiin vastaaminen olisi vaivatonta ja vastaaja kykenee ymmärtämään kysymyksen yhdellä lukukerralla. Tavoitteena oli myös, että vastaajat ymmärtäisivät kysymyksen mahdollisimman samalla tavalla. Tulosten analysoinnissa karsittiin virheelliset tulokset pois kyselytulosten luotettavuuden parantamiseksi. Opiskelijat ilmoittivat itse vastauksensa vain muutamiin kysymyksiin, mutta muuten kysymysten vastausvaihtoehdot oli annettu valmiiksi. Tällä pyrittiin vähentämään kyselyn vastausten virhemarginaalia.

Kyselytutkimuksen reliabiliteettia voidaan arvioida kyselyn otoksen ja vastaajamäärän avulla. Tutkimuksen kohderyhmäksi eli otokseksi muodostui yhteensä 450 henkilöä, joista 379 oli tutkinto-opiskelijoita ja 71 vaihto-opiskelijoita. Tutkimukseen vastasi yhteensä 39 kohderyhmän henkilöä, joista 29 oli tutkinto-opiskelijoita

ja 10 vaihto-opiskelijoita. Koko kyselyn vastausprosentiksi muodostui 8,7 prosenttia. Tutkinto-opiskelijoiden vastausprosentti oli 7,7 prosenttia ja vaihto-opiskelijoiden 14 prosenttia. Vastausprosentti olisi saanut olla korkeampi tulosten paremman luotettavuuden kannalta. Koska vastausprosentti on niin alhainen, ei voida kyselyn luotettavuutta pitää erityisen vahvana. Vastausprosenttiin olisi voinut vaikuttaa positiivisesti pitämällä arvonnasta vastaajien kesken tai lähettämällä kyselyn useamman kerran, sillä vastauksia tuli selkeästi eniten aina kyselyn lähtiessä kohderyhmälle. Myös suhteellisen pieni kohderyhmä voinut vaikuttaa vastausmääriin.

Tutkimusta voisi täydentää isommalla osuudella kansainvälisiä opiskelijoita. Samankaltaisen tutkimuksen voisi tehdä isommalla kohderyhmällä, esimerkiksi kohdentamalla tutkimuksen useammalle eri ammattikorkeakoulun kansainvälisille opiskelijoille. Tulevaisuudessa voisi myös tehdä tarkemman kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille suunnatun kyselytutkimuksen, jossa selvitetään lukukausimaksujen vaikutuksia hakijainnokkuuteen. Samaan tutkimukseen voisi liittää sen, miten lukukausimaksut ja korkeakoulujen tarjoamat apurahat vaikuttavat opiskelutahtiin.

LÄHTEET

- CIMO. 2018a. Erasmus+ korkeakoulutukselle. Viitattu 15.11.2018. <http://www.cimo.fi/ohjelmat/erasmusplus/korkeakoulutukselle>
- CIMO. 2018b. Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat Suomessa. Viitattu 15.11.2018. http://www.cimo.fi/palvelut/tilastoja_kansainvalistymisesta/korkeakoulut/ulko-maalaiset_tutkinto-opiskelijat
- CIMO. 2018c. Ulkomaalaiset tutkinto-opiskelijat Suomen korkeakouluissa 2003-2017. Viitattu 15.11.2018. http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/166445_kokonaismaarat_2003-2017.pdf
- Euroopan komissio. Erasmus+. 2018. Erasmus+ -ohjelman hallinnointi. Viitattu 22.10.2018. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/about/how-is-it-managed_fi
- Euroopan komissio. Erasmus+. 2018. Opiskelu ulkomailla. Viitattu 22.10.2018. http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities/individuals/students/studying-abroad_fi
- Euroopan komissio. 2017. Erasmus+ Programme Annual Report 2015. Statistical Annex. Viitattu 16.11.2018. https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/erasmus-plus-annual-report-2015-annex-1_en.pdf
- Euroopan komissio. 2017. Erasmus+ Annual report 2016. Statistical Annex. Viitattu 16.11.2018. <file:///C:/Users/user/Downloads/NCAR17101ENN.en.pdf>
- Finanssialan Keskusliitto. 2012. Ulkomaalaisen pankkiasiat. Viitattu 20.3.2018. http://www.finanssiala.fi/materiaalit/Ulkomaalaisen_pankkiasiat.pdf
- Finanssivalvonta. 2017. Asiakkaan tunnistaminen ja tunteminen. Viitattu 15.11.2018. http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Finanssialan_palveluita/Pages/asiakkaan_tunnistaminen.aspx
- Finnish Network for International Programmes. 2018. What is FINNIPS? Viitattu 17.10.2018. <https://finnips.fi/en/home/>
- German Centre for Higher Education Research and Science Studies. 2018. Social and Economic Conditions of Student Life in Europe. EUROSTUDENT VI 2016-2018. Viitattu 8.10.2018. http://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_VI_Synopsis_of_Indicators.pdf
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki. Edita Publishing Oy.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki. Tammi.
- ISIC. 2018. Apurahat ja stipendit. Viitattu 17.10.2018. <https://www.isic.fi/opiskelijaelama/apurahat-ja-stipendit/>

- Kela. 2018a. Kuka voi saada opintotukea? Viitattu 21.3.2018. <http://www.kela.fi/opintotuki-kuka-voi-saada>
- Kela. 2018b. Opintolaina. Viitattu 1.11.2018. <https://www.kela.fi/opintotuki-opintolaina>
- Kela. 2018c. Opintoraha. Viitattu 1.11.2018. <https://www.kela.fi/opintotuki-opintoraha>
- Kela. 2018d. Opintotuki. Viitattu 1.11.2018. <https://www.kela.fi/opintotuki>
- Kela. 2018e. Yleinen asumistuki. Viitattu 1.11.2018. <https://www.kela.fi/yleinen-asumistuki>
- Kilroy. 2018. Vaihto-opiskelu ulkomailla. Viitattu 15.11.2018. <https://www.kilroy.fi/opiskelu/opiskelu-ulkomailla/vaihto-opiskelu>
- L 444/2017. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä. Viitattu 15.11.2018. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170444>
- Maahanmuuttovirasto. 2017. Lukukausimaksut vähentäneet ulkomaisten opiskelijoiden oleskelulupahakemuksia selvästi. Viitattu 14.3.2018. http://migri.fi/artikkelii/-/asset_publisher/lukukausimaksut-vahentaneet-ulkomaisten-opiskelijoiden-oleskelulupahakemuksia-selvasti?p_p_auth=QHdAbciO
- Maahanmuuttovirasto. 2018. Opiskelu Suomessa. Viitattu 20.3.2018. <http://migri.fi/opiskelu-suomessa>
- Maahanmuuttovirasto. 2018. Toimeentuloedellytys opiskelijoille. Viitattu 20.3.2018. <http://migri.fi/opiskelu-suomessa/toimeentulo>
- Mikkonen, J., Lavikainen, E., Saari, J. 2013. Monituloiset: Korkeakouluopiskelijoiden tulonlähteet ja kokemus toimeentulosta erilaisissa elämäntilanteissa. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus. 40/2013. Viitattu 1.11.2018. <https://docs.google.com/file/d/0Bwmvs3pV4wGtVU5nVIVLUW5vX0U/edit>
- Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. 2018. Ammattikorkeakoulutus. Viitattu 14.3.2018. <https://vipunen.fi/fi-fi/ammattikorkeakoulutus>
- Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. 2018. Kansainvälisyys. Viitattu 16.11.2018. <https://vipunen.fi/fi-fi/kkyhteiset/Sivut/Kansainv%C3%A4lisyys.aspx>
- Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen. 2017. Ulkomaalaiset hakijat ja opiskelijat korkeakoulussa. Viitattu 14.3.2018. <https://tilastoneuvos.vipunen.fi/2017/10/11/ulkomaalaiset-hakijat-ja-opiskelijat-korkeakouluissa/>
- Opetushallitus. 2018a. Ammattikorkeakoulut. Viitattu 20.3.2018. http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikorkeakoulut_ja_yliopistot/ammattikorkeakoulut

- Opetushallitus. 2018b. Ammattikorkeakoulut ja yliopistot. Viitattu 15.11.2018. https://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikorkeakoulut_ja_yliopistot
- Opetushallitus. Maailmalle.net. 2018. Vaihtoon yliopistosta tai ammattikorkeakoulusta. Viitattu 7.10.2018. <https://www.maailmalle.net/vaihdot/korkeakoulutus>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2018. Korkeakoulutus. Viitattu 20.3.2018. <http://minedu.fi/korkeakoulutus>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2018. Ammattikorkeakoulut Suomessa. Viitattu 20.3.2018. <https://minedu.fi/ammattikorkeakoulut>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017. Opiskelijatutkimus 2017. Viitattu 22.3.2018. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80534/okm37.pdf>
- Opintopolku. 2018. Ammattikorkeakouluopintojen rakenne. Viitattu 17.10.2018. <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/ammattikorkeakouluopintojen-rakenne/>
- Opintopolku. 2018. Apurahat. Viitattu 17.10.2018. <https://opintopolku.fi/wp/valintojen-tuki/opintojen-rahoitus/apurahat/>
- Opintopolku. 2018. Kuka voi hakea ammattikorkeakouluun? Viitattu 15.11.2018. <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/kuka-voi-hakea-ammattikorkeakouluun/>
- Opintopolku. 2018. Korkeakoulujen yhteishaku. Viitattu 17.10.2018. <https://opintopolku.fi/wp/valintojen-tuki/yhteishaku/korkeakoulujen-yhteishaku/>
- Opintopolku. 2018. Mitä AMK:ssa voi opiskella? Viitattu 14.3.2018. <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/mita-amkssa-voi-opiskella/>
- Studyinfo. 2018. Entrance examinations. Viitattu 17.10.2018. <https://studyinfo.fi/wp2/en/higher-education/how-to-apply-for-bachelors/entrance-examinations/>
- Studyinfo. 2018. Joint application to higher education. Viitattu 20.3.2018. <https://studyinfo.fi/wp2/en/higher-education/applying/joint-application-to-higher-education/>
- Studyinfo. 2018. How to apply in joint application. Viitattu 17.10.2018. <https://studyinfo.fi/wp2/en/higher-education/applying/how-to-apply-in-joint-application/>
- Study in Finland. 2018. Fees and Costs. Viitattu 1.11.2018. <https://www.studyinfofinland.fi/scholarships/fees-and-costs>
- Study in Finland. 2018. Non-EU Tuition Fees and Scholarships. Viitattu 14.3.2018. <http://www.studyinfofinland.fi/tuitionfees2017>

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK ry. 2018. Opiskelijakunnat. Viitattu 15.11.2018. <https://samok.fi/opiskelijalle/opiskelijakunnat/>

Säätiöpalvelu. Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta. 2018. Apurahan hakijalle. Viitattu 17.10.2018. <https://www.saatiopalvelu.fi/apurahan-hakijalle.html>

Vaasan ammattikorkeakoulu. 2018. Tuition Fees and Scholarship Criteria for Non-EU/EEA students. Viitattu 14.3.2018. http://www.vamk.fi/apply/how_to_apply/how_to_degree/learn_more_how_to_apply/tuition_fees_and_scholarship_criteria_for_non-eu-eea_students/

LIITTEET.

LIITE 1. Saatekirje

Hello,

I am studying Financial Administration at Vaasa University of Applied Sciences and currently writing my thesis about VAMK's international students' income. The aim of this research is to find out how international students at VAMK finance their studies.

I would be grateful if you could use some of your time to answer this questionnaire since every answer is necessary. It takes approximately 5-10 minutes to complete the questionnaire. All the information given will be confidential and will remain anonymous.

Thank you very much for taking time to answer this questionnaire!

The link to the questionnaire is:

<https://e-lomake.puv.fi/elomake/lomakkeet/7326/lomake.html>

Best regards

Eveliina Tikkala

LIITE 2. Kyselylomake

International Students' Income at Vaasa University of Applied Sciences

1. BACKGROUND

Unless mentioned otherwise, pick the answer that applies to you or write your answer to the open answer field.

- 1.1 Gender
- Man
 - Woman
 - Other

1.2 Age

1.3 Where are you from?

- 1.4 Are you an exchange student or a prospective degree student?
- Exchange student
 - Prospective degree student

- 1.5 What is your degree program?
- Information Technology
 - International Business
 - Project Management
 - Other

- 1.6 What year did you start your studies?
- 2018
 - 2017
 - 2016
 - 2015
 - 2014
 - 2013
 - Before 2013

- 1.7 How many ECTS credits do you have?
- 0-30
 - 31-60
 - 61-120
 - 121-180
 - 181-240
 - More than 240

- 1.8 Do you work in Finland?
- Yes, during studies
 - Yes, when there's break or holiday from studies
 - Yes, year-round
 - I don't work

- 1.9 How many hours do you work weekly on average?
- 0-10
 - 11-20
 - 21-30
 - 31-40
 - I don't work

Next >>

International Students' Income at Vaasa University of Applied Sciences

2. EXCHANGE STUDENTS

2.1 Through which program was your student exchange arranged? European Union program
 Other (national, regional) program
 Organised independently

2.2 Were you granted for a scholarship before your exchange? Yes
 No

2.3 Where did you receive scholarship(s) from? ?

- Home country
- EU Scholarship
- A company or an organization
- Non-governmental organization
- Didn't receive a scholarship

<< Previous Next >>

Page 2 / 6

Järjestelmänä Eduix E-lomake 3.1, www.e-lomake.fi

International Students' Income at Vaasa University of Applied Sciences

2. PROSPECTIVE DEGREE STUDENTS

2.1 Does Vaasa UAS charge you any tuition fees? Yes
 No

2.2 Have you applied for scholarship at Vaasa UAS? Yes
 No
 No, I don't pay tuition fees

<< Previous Next >>

Page 3 / 6

Järjestelmänä Eduix E-lomake 3.1, www.e-lomake.fi

International Students' Income at Vaasa University of Applied Sciences

3. INCOMES & EXPENSES

Please put "0" in the answer field if you don't have mentioned incomes or expenses.

3.1 Average of monthly incomes

	€ / Month
Study grants or loans from home country	<input type="text"/>
Study grants or loans from Finland	<input type="text"/>
Income from job	<input type="text"/>
Contributions from parents/family	<input type="text"/>
Contributions from partner	<input type="text"/>
Own savings (amount available to use per month disregarding the time of earning)	<input type="text"/>
Scholarships	<input type="text"/>
Other incomes	<input type="text"/>

3.2 Average of monthly expenses

	€ / Month
Accommodation costs (rent, mortgage, utilities)	<input type="text"/>
Food	<input type="text"/>
Transportation (not including holiday traveling)	<input type="text"/>
Communication (telephone, internet etc.)	<input type="text"/>
Childcare	<input type="text"/>
Healthcare (medical insurance, medication, etc.)	<input type="text"/>
Social and leisure activities	<input type="text"/>
Other regular living costs (clothing, toiletries, pets, etc.)	<input type="text"/>
Study related costs (books, copy cards, etc.)	<input type="text"/>
Amount of costs that parents/family/partner pays	<input type="text"/>

3.3 How much loan do you have?

I haven't taken a loan
 1-2000 euro
 2001-4000 euro
 4001-6000 euro
 6001-8000 euro
 8001-10000 euro
 10001- euro

<< Previous Next >>

International Students' Income at Vaasa University of Applied Sciences

- 4.1 Are you facing financial difficulties at the moment?
- Very much difficulties
 - Quite a lot difficulties
 - Somewhat difficulties
 - A little difficulties
 - No difficulties at all

- 4.2 Are you satisfied with your current financial situation?
- Very unsatisfied
 - Quite unsatisfied
 - Don't know
 - Quite satisfied
 - Very satisfied

Comments or suggestions how to improve international students' income.

<< Previous Next >>

LIITE 3. Avoimen kysymyksen vastaukset

“Comments or suggestions how to improve international students' income.”

1. Work.
1. Developing skills that could help find internet freelancing jobs could be a good way to find a solution for financing studies and that's what I try to do because freelancing jobs can be done at any time we want.
2. Hopefully VAMK would offer us more part-time job to support the financial budgets.
3. Most international students here struggle to find a part time job because they don't know Finnish. Or they have to work as a cleaner, housekeeper, etc. But not study field-related. I believe Vaasa should have more English-speaking jobs and also the school can provide some jobs on campus.
4. Learn Finnish and make friends with Finns to adapt and understand the culture. That would help a lot in future career.
5. It is quite difficult to have any sort of income if you're a student and do not speak Finnish or Swedish at all. You either have to be “creative” or extremely smart to get a job here. One way to work around that is to do e-com or be a freelancer. The other way is to have rich parents. Afaik, the latter is much more comfortable.
6. More part-time job please.
7. I would like to have more opportunities to find scholarships or some study grants.
8. I have to pay 600€ per month for my university in Germany, I think that's too much and not worth it at all but I realized it too late and it's not worth to change my university anymore. Back to the topic- I think that study expenses are too high – printing, fees, transportation to the university (in Germany it's 200€ per semester), not enough scholarship options from people from abroad, not many work places where students can speak in English.
9. International students need to use money wisely according to their family finance condition.
10. Provide school jobs for student.

11. I have no comment because this is a hard situation, it relates to other factors somehow.
12. School should get paid jobs for students for practical training.
13. I think beside the school scholarship, the government should have some support for international students such as the Kela for Finnish students and create more opportunity to work or volunteer for the international students can speak Finnish or can not speak at all.
14. Have to remove language barrier from job sectors, as they are welcoming international students.
15. I don't think there is not so many ideas that can actually improve the international student's income. Because Vamk also gives student the scholarship these days to support them. Moreover, they also have the financial support from their parents. Maybe, the school board or student's club can help student to find a part-time job here, help them to get the recommendation to find the job in summer (it is hard to find a job if you speak the language). Help them by opening class to teach Finnish. Giving some scholarship through study/grading/project.
16. Need to get some job.
17. If you stay for a longer time find a job. If you are here for Exchange make sure you saved enough money because trips and living in Finland can be expensive.